

the book is owned by kii@geocities.com (member #27);
typed to Word Document by kii@geocities.com;
converted to PDF format by Webmaster

This PDF file is intended for educational purpose and private use only. Our goal is to promote SamGler to all walks of life and to memorize Por Intarapalit, one of the greatest writers in Thai fiction history.

Webmaster (14/05/98)

apinunw@iname.com

SamGler Reading Society

<http://members.tripod.com/~threers> or <http://3gler.home.ml.org>

ภาคแก่

ป.อินทรปาลิต

อีกครั้งหนึ่งที่ลุงเซยเดินทางมาบางกอกโดยทางเรือเมล์ จากปากน้ำโพมุ่งทางมากรุงเทพฯ เรือมาท่าเตียนถึงประมาณ ๕.๓๐ น. ซึ่งเป็นเวลารุ่งอรุณพอดี ลุงเซยขึ้นจากเรือออกมานอกถนนใหญ่ มีขอวาถือกระเป่าเสื้อผ้าซึ่งทำด้วยหวาย มือซ้ายถือชะลอมใส่ปลาแห้งและไข่ไก่อีกหลายฟอง ซึ่งเป็นของฝากคณะพรรค ๔ สหาย

"เฮ้ย-อ้ายหมา ไปไหนไวย" ชายชรากล่าวถามนักขับสามล้อหนุ่มคนหนึ่ง

"ไปครับ แหม-ต้องเรียกอ้ายหมาด้วย"

ลุงเซยหัวเราะ

"อย่าถือสาหาความซ้ำเลยไวย อ้ายซิบท้าย ชำมันคนบ้านนอกขอกตื้อสะตือจุ่น บ้านชำหนุ่มๆ คราวเอ็งชำเรียกอ้ายหมาทั้งนั้น ไปส่งชำที่บ้านพระยาประสิทธิ์ฯ เอาเท่าไรวะ ตกสนนราคาเกินเสียก่อน"

นักขับสามล้อ อมยิ้ม

"นี่มันกรุงเทพฯ ครับคุณลุง ไม่ใช่บ้านนอก เอ้ยชื่อคนใหญ่ๆ ไตๆ จะได้รู้จัก บอกตำบลผมซิครับว่าอยู่ที่ไหน"

ลุงเซยตอบทันที

"ถนนพญาไทไวย เลยสี่แยกสระปทุมไปหน่อยเดียว"

"อ้อ ขอ ๑๐ บาทครับ"

ชายชราสะดุ้งเฮือก สิมตาโพลง

"๑๐ บาท ไว้อ้ายห้าร้อย ชำเดินไปดึกกว่าได้เวลามอนิ่งว้อคพอดีเลย เป็นการเอ็กเสอไซไปในตัว ชะ ชะ เอ็งเห็นชำอยู่ไกลปืนเที่ยงโก่งราคาเอาตั้ง ๑๐ บาท เอ็งให้ชำซีไหมละ แล้วเอ็งเป็นคนนั่งไปถึงบ้านเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ น้องชายชำ ชำเอา ๒ บาทเท่านั้น"

หนุ่มสามล้อกลืนน้ำลายเอือก

"คุณลุงพูดฟังเป็นคติเหมือนกัน เชิญเดินไปเถอะครับ"

ลุงเซยเดินไปได้ ๒-๓ ก้าวก็หันกลับมา แก่จ๋าเป็นต้องง้อหนุ่มสามล้อคันนี้ เพราะแก่จ๋าทางไม่ได้

"อ้ายหมา เราก็คือคนไทยด้วยกันไวย อย่าขูดเลือดขูดเนื้อกันเลยนำ ๑๐ บาทนะมันแพงเกินไป

ลดลาวาคอกได้บ้างซิวะ"

"คุณลุงให้เท่าไรละครับ"

ชายชรานิ่งนึก

"เอาสิ ๖ สลึงเป็นไวะวะ ค่อยนำดูหน่อย เอ็งจะเล่นเฮงชวยกับชำ เอาตั้ง ๑๐ ชำสู้ไม่ไหว"

คราวนี้สามล้อหนุ่มหัวเราะงอหาย

"จากท่าเตียนไปถนนพญาไท คุณลุงให้ ๖ สลึง ไว้อคุณลุงครับแค่นี้ไปสนามหลวงอย่างน้อยก็ ๖ สลึงแล้ว"

ชายชรานิ่งคิด แล้วถามเบาๆ

"สนามหลวงนะไปทางไหนวะ อ้ายหมา"

"ก็ตรงไปท้ายวังนี้แหละครับ ถึงหน้ากรมทหารเลี้ยวซ้ายมือเรือยไปตามกำแพงวังสักครู่ก็ถึง"

ลุงเซยอมยิ้ม

"เสริ้จกู่ละอ้ายหมา เอ็งมันโง่ซีไพรงให้กะรอก ฮะ-ฮะ ชำไม่ขึ้นรถเอ็งแล้ว เดินไปดึกกว่า ถึงสนามหลวงชำก็ไปถูก เดินข้ามสะพานผ่านพิภพไปตามถนนราชดำเนิน ถึงผ่านฟ้าตรงไปสะพานขาว แล้วก็ถึงทางรถไฟเดินเรือยไปไม่เท่าไรถึงสี่แยก เลี้ยวขวาสักครู่ก็ถึงบ้านน้องชายชำ ชำไปละอ้ายหลานชาย เป็นอันว่าชำไม่ต้องเสียค่ารถ"

นักขับสามล้อชักฉิว ก็แก้งพุดชูขวัญลุงเซยเพื่อจะให้ขึ้นรถเขา

"ไปซี คุณลุงจะได้โดนตำรวจจับ"

"หน้อยแน่ อยามาชูช่าหน้อยเลย ช่าไม่ได้ทำอะไรผิดมาจับช่าได้เระะ"

คนขับสามล้อหัวเราะหึๆ

"คุณลุงรู้ไหมครับว่า กรุงเทพฯ กำลังอยู่ในระหว่างการใช้กฎอัยการศึก ตำรวจกับทหารเขารักษาการณ์ตลอดคืน นี่ก็ยังไม่สว่างดี คุณลุงเดินท้อมๆ ไปคนเดียว เขาเห็นเขาก็ต้องเข้าใจว่าคุณลุงเป็นแนวที่ห้าตะครุบเอาไปโรงพักห้ามเยี่ยมห้ามประกัน คุณลุงก็แย่นั้น"

ลุงเซยทำตาปริบๆ แกนึกได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๙ คือวันศุกร์ที่แล้วมานี้มีการจลาจลเกิดขึ้นที่กรุงเทพฯ ที่นครสวรรค์สี่กั๊กให้แช่ตไปว่า ทางบางกอกครบกันจนกระทั่งเล็ดโหลทวมถนน ทางรัฐบาลได้ประกาศกฎอัยการศึกและทำการปราบปรามกบฏได้ราบคาบอย่างรวดเร็ว

"เขาห้ามเดินกลางคืนยังงั้นเระะ อ้ายหมา"

นักขับสามล้ออ้อมยิ้ม

"ครับ ถ้านั่งรถยนต์หรือสามล้อเขาไม่ตรวจค้นเพราะถือว่าเป็นผู้สุจริต ที่ผมบอกคุณลุงไม่ใช่จะให้คุณลุงนั่งรถผมไปหรือครับ แต่ผมสงสัยว่าคุณลุงเป็นคนบ้านนอกและแก่แล้ว เขาเข้าใจผิดคิดว่าเป็นแนวที่ห้าเขาก็จะจับเอาตัว นั่นอะไรในชะลอมนะ ลูกระเบิดหรือครับ"

ลุงเซยชักฉิว

"ลูกระเบิดพอมึงนะซี ไซโกเห็นอยู่ทนต์ หน้อยแน่จะเอาคดีอาญามาให้ช่าแล้วไหมล่ะ คนอย่างช่าอย่างว่าแต่จะพกลูกระเบิดเลย เพียงแต่เฉียดเข้าใกล้ๆ ลูกระเบิดช่าก็ไม่เอา เอ-แล้วนี่ช่าจะไปยังงดีหว่า เฮ้ย-อ้ายหมา ช่าต่ออีกคำเระะวะ ช่าให้เอ็ง ๒ บาทไปไหมล่ะ"

คนขับสามล้อลั่นศึระะ

"ไม่ไหวครับ อย่างน้อยก็ต้อง ๔ บาท ไร่-ไกลมากนะครับ กว่าจะถึงน้องโป่งเลย ๔ บาทดีแล้วครับ วันนี้เป็นวันพระวันศีลวันทาน ผมลดราคาให้คนแก่"

นายเซยยื่นหัตถ์หันขวาง

"เอาขี้ขี้แล้วกันอ้ายหมา ช่าขี้ขี้บ้างเอ็งขี้บ้างจนกว่าจะถึงบ้านน้องชายช่าแล้วช่าจะให้เอ็ง ๒ บาท"

"แหม-คุณลุงนี่กระตูกฉิบหายเลย"

"ไม่ใช่กระตูกโวย แต่ช่าเสียตายนเงินของช่า"

"นั่นแหละครับ เขาเรียกว่ากระตูกละ และกระตูกชนิดขี้ดมันเสียด้วย อ้า-เอาเระะครับ ผมเอา ๗ บาทเท่านั้น ถาลดลงกว่านี้ผมไปไม่ได้"

ชายชราถอนหายใจเอือกใหญ่

"๓ บาทก็แล้วกันวะ อ้ายหมา"

นักขับสามล้อ หัวเราะเบาๆ

"ถูกเกินไปครับ ผมไปไม่ได้ คุณลุงควรจะมีบ้างสิครับว่า ค่าครองชีพในกรุงเทพฯ แพงมาก กินข้าวมื้อหนึ่งก็ตั้ง ๕-๖ บาทแล้ว"

ลุงเซยยิ้มแย้มๆ

"ช่าต่ออีกคำก็แล้วกัน ๔ บาทเระะวะ อ้ายหมา เอ็งไม่ต้องขี่เร็วหรือกช่าไม่รีบร้อนอะไร ถึงเมื่อไรก็ได้ ๔ บาทสมควรแล้วนะ"

"๖ บาทก็แล้วกันครับ ถ้าต่ำกว่า ๖ บาทผมไม่ไปเด็ดขาด"

"ก็ตมใจเอ็ง ช่าก็ไม่ว่าอะไร ช่านั่งอยู่แถวนี้ก็ได้พอพระอาทิตย์ขึ้นช่าก็เดินไปได้"

นักขับสามล้อขี้เกียจพุดกับลุงเซย ก็จูงรถของเขาเลี้ยวไปทางอื่น ชายชราวางชะลอมและกระเป๋าทูตตัวนั่งขัดสมาธิข้างกำแพงวัดโพธิ์ รอคอยให้แสงสว่างมากๆ จะได้เดินมอหนึ่งว้อคกลับบ้าน "พัชรภรณ์"

ในราว ๗.๓๐ น.

ลุงเซยเศรษฐีปากน้ำโพที่ซีเหี้ยวที่สุดในโลกก็เดินทางด้วยเท้าจากท่าเตียนมาถึงบ้าน "พัชรภรณ์" อันเป็นจุดหมายปลายทาง แยกหยุดยืนหน้าประตูใหญ่นอกถนนซึ่งยังปิดอยู่ทั้งสองบาน

ทันใดนั้นเอง ประตูช่องเล็กก็เปิดออก เจ้าแห้วหน้าตาอยู่เฝ้าเพราะเพิ่งตื่นนอน อุ่มโตะสี่เหลี่ยมตัวหนึ่งออกมาด้วย คุณหญิงถือขันเงินใส่ข้าว นันทาทือถาดใส่อาหารหอมและผลไม้คือกล้วยหอมกับมังคุด สำหรับใส่บาตรพระภิกษุสงฆ์ ซึ่งคุณหญิงवादได้ปฏิบัติเสมอมาทุกวันธรรมสวนะ

เจ้าแห้ววางโตะลงห่างจากประตูใหญ่ไม่กี่ม้าน้อย แล้วก็เดินกะพืดกะเพียดกลับเข้าไปในบ้านด้วยความโมโหที่ถูกปลุกขึ้นให้แบกโตะออกมา

ก่อนที่คุณหญิงवादจะวางขันข้าวลงบนโตะ ท่านก็เห็นพี่สาวของท่านยืนก้ำกึ่งอยู่

"พี่เซย" คุณหญิงवादอุทานขึ้นดังๆ

"คุณลุง" นันทาร้องขึ้นบ้าง "คุณลุงไปยังไงมายังไงคะนี่ สวัสดิ์คะ"

คุณหญิงवादกับนันทาต่างยกมือไหว้ลุงเซยอย่างนอบน้อม

"ลุงมาเรือเมล์" ชายชราพูดกับหลานสะใภ้ของแก "เรือมาถึงตอนสายๆ นี่เอง ใจคุณหญิง สบายหรือ"

"สบายค่ะ เชิญในบ้านลิคะ จะมากกรุงเทพฯ ก็ไม่ยกโทรเลขหรือจดหมายมาบอกให้ทราบล่วงหน้า ดิฉันจะได้ส่งให้ยายแห้วมันไปรับที่ท่าเตียน พี่เซยมารถอะไรคะ"

ลุงเซยหัวเราะ

"ฉันเดินมา ไม่ได้ขึ้นรถหรอก สามล้อมันจะเอาตั้ง ๖ บาท เลยมอนิ่งว้อคเรื่อยมา"

นันทากลั้นหัวเราะแทบแย้

"คุณลุงมีกระเป๋าและชะลอมรุงรัง น่าจะขึ้นรถสามล้อมา ๖ บาทท่าเตียนมานี้ไม่แพงหรือคะ"

ลุงเซยพยักหน้าเห็นพ้องด้วย

"ถูกละไม่แพง แต่ลุงเสียตายนโวย้อีหามา"

คุณหญิงवादแลเห็นพระภิกษุองค์หนึ่งเดินไกลเข้ามาท่านก็พูดกับนันทาศรีสะใภ้ของท่าน

"แม่นั้น จัดการใส่บาตรให้หมดนะลูกนะ อาจะพาพี่เซยเข้าไปในบ้าน"

"ค่ะ เชิญคุณอาเถอะค่ะ นั่นใส่เอง"

คุณหญิงพาทพี่สาวของท่านเองไปในบ้าน "พัชรภรณ์" ตรงมาที่ตึกใหญ่ นवलลอบแลเห็นเข้าก็ร้องบอกคณะพรรคของหล่อนว่า ลุงเซยมา ขณะนี้คณะพรรค ๔ สหายตื่นนอนกันหมดแล้ว เว้นแต่ณิกรคนเดียวซึ่งกำลังนอนหลับสบายอยู่ในห้องนอนของเขา

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ เจ้าคุณปัจฉินิภา พร้อมด้วยแม่เสื่อทั้ง ๓ และ พล, กิมหงวน ดร.ดิเรก ต่างเข้ามาหอมล้อมชายชรา และทักทายปราศรัยกันเสียงแซ่ดไปหมด

"นี่พี่เซยคงจะมาเรือเมล์ซี" เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ พูดยิ้มๆ

"ถูกแล้ว มาเรือเมล์มันถูกอัฐน้อย ยังใจอี-อีหามาประไฟเป็นอะไรไปเว้ย สงสัยว่าเอ็งจะอ้วนกลางเสียแล้วท้องมันป่องนี่หว่า"

ประไพยิ้มอายๆ

"เปล่า หนูไม่ได้ท้องหรือคะ แต่หนูปวดท้องเลยเอาผ้าขนหนูยัดไว้ในกระโปรง" พุดจบหล่อนก็ดึงผ้าขนหนูผืนเล็กออกมาทำให้ใครต่อใครอดหัวเราะไม่ได้

ลุงเซยขมข้ม

"ข้านี้กว่าเองถูกอัฐยามันสร้างชาติเสียอีก ฮะ ฮะ เห็นหน้าลูกหลานพี่น้องพร้อมกันยังงั้นขึ้นใจเหลือเกินเมื่อคราวเกิดการจลาจลรบกันพวกเรามีใครได้รับอันตรายบ้างหรือเปล่า อยู่นครสวรรค์พึ่งแต่วิทยุเป็นห่วงพวกเราจนนอนไม่หลับ"

พลว่า "พวกเราปลอดภัยครับคุณลุง แต่มีกระสุนปืนตกในบ้านเราหลายนัดเหมือนกัน เล่นเอาต้องวิ่ง"

กิมหงวนเอื้อมือเขี่ยสะเอวลุงเซย

"คุณลุงครับ มีอะไรมาฝากพวกผมบ้าง"

ชายชราหัวเราะ

"ก็ต้องมีนิดหน่อยตามธรรมเนียมของชาวชนบทที่มาเยี่ยมลูกหลาน แต่อ้ายพวกกรุงเทพฯ นะเวลาไปบ้านนอกไม่มีแก๊จซื้อหาอะไรติดมือไปฝากหรือ นอกจากสะพายกล้องหนังกล้องถ่ายรูป ปืนลูกของเอาไปเท่านั้น นั้น-ในชะลอมนั้นของฝากพวกเอ็ง ปลาแห้ง ๔ ตัว ข้าฝากคุณหญิงเขา"

"อ้าว" เจ้าคุณปัจจนึกฯ คราง "แล้วฉันล่ะพี่ชาย"

"สำหรับเจ้าคุณผมมีเนื้อเค็มมาฝาก ๒ ชิ้น"

ดร.ดิเรกหัวเราะลั่น

"พวกผมล่ะครับ"

นายเซยหันควับมามองดูนายแพทย์หนุ่ม

"พวกเอ็ง ๔ คน และเมียๆ ของพวกเอ็งรวม ๔ คน ข้าเอาไข่ไก่มาฝากคนละ ๒ ใบ ส่วนชะลอมใบนี้ให้อ้ายแห้วมัน"

เสียงหัวเราะอย่างครื้นเครงดังขึ้นลั่นท้องโถง เจ้าแห้วเดินอมยิ้มลงบันไดมาจากชั้นบน พอสบสายตากับลุงเซยเขาก็ยกมือขึ้นไหว้อย่างนอบน้อม

"รับประทานสวัสดิ์ครับ คุณลุง"

"อ้อ อ้ายทำแห้วรี สะๆๆๆ ฎึ๊งว่ามึงถูกยิงตายเมื่อคราวจลาจลเสียแล้ว"

เจ้าแห้วสะดุ้งโหยง

"แหม-รับประทานเห็นหน้า คุณลุงก็สวดตีผมเชียว"

ลุงเซยหัวเราะกวาดสายตามองไปรอบๆ กล่าวทักประภาและนวลล่ออย่างสนิทสนมเหมือนลูกหลานของแก

"ผิวเอ็งเดี๋ยวนี้ดีขึ้นบ้างไหมวะ อีหมานวล"

นวลล่อหัวเราะหึๆ

"ก็เหมือนอย่างเก่าแหละค่ะ คุณลุง ชอบกินเหล้าแล้วก็เที่ยวชุกชุน หนูหมดความสามารถที่จะเหนี่ยวรั้งไว้ได้แล้ว"

ชายชราทำหน้าเบ้ หันมาหรีตามองดูอาเสี่ย

"มึงอย่าเที่ยวให้มากนักเลย อ้ายหมาทวงวน เสียเงินเสียทองนะมันไม่เป็นไรหรือk ถ้ามันเป็นหนองหรือเป็นฝี ละก้อเอ็งจะแยะ รักสนุกจะต้องทุกซัดนัด ดูอ้ายเกลี้ยงลูกชายผู้ใหญ่ที่บ้านข้าปะไร ไม่เคยสำมะเลเทเมาเลย เพื่อนพาไปเที่ยวปากน้ำโพ ๒-๓ วัน พอกลับมาบ้านพริบไปหมดทั้งตัวเลยผู้ใหญ่ต้องพาไปให้ท่านซุดจิตยาให้ อ๊ะ-นี่ อ้ายหมากร มันทายไปไหนล่ะ อีหนู"

ประไพยิ้มนำเอ็นดู

"ยังไม่ตื่นเลยคะ"

"เอ้อเฮอ คนกรุงเทพฯ นี่มันนอนกันยังงั๊วโย้ย เกือบ ๒ โมงแล้วยังไม่ตื่น พวกข้าพอสาๆ ก็ลุกขึ้นทำงานแล้ว"

ทันใดนั้นเสียงแจ้วๆ ของนายจอมทะเล้นก็ดังขึ้นบนชั้นพักบันไดชั้นชั้นบน

กระดิ่งทองน้องแก้ว

ทราบข่าวจากอ้ายแห้วว่าลุงเซยมา

แสนเสียดายพระแท่นบรรจจรณ์

แสนอาลัยที่นอนที่กำลังนิทรา

เพราะเคารพคุณลุงเดินหัวยุงลงมา...

เต่งๆ เตรง เตรง เเต่ง เเต่ง เเต่ง เเต่ง...

"สวัสดิ์คะริาบ พระเจ้าลุง ตัวของเกล้ากระผมต้องขอประทานโทษที่ลงมารับล่าช้ากว่าคนอื่น"

"เอ๊ย" คุณหญิงวาดตวาดแหว็ด "โอ้-อ้ายเปรตนี้ พอลืมหาตูลูกโลกก็เริ่มทะเล้งเชียว"

นิกรยกเท้ากระทืบพื้นบึ้ง แล้วร้องเย่เกเสียงลั่น

ฟังคำแสนจะเจ็บใจ

มาว่าผมทะเล่ได้หนอคุณอา

อย่าเลยเราจะต้องลองดูฤทธิ์

กับคุณหญิงประสิทธิ์ผู้เป็นอาช้ำ

คุณหญิงชกฉิวก็ร้องเย่เกต่อทันที

ชิชะอ้ายกรมึงจะสู้กู

แม่จะตบให้อยู่ทั้งซ้ายขวา

มีอย่างที่ไหนหลานจิงไรสู้อา...

คราวนี้คณะพรรค ๔ สหายก็หัวเราะกันอย่างไม่ต้องอั้น นายเขยว่าเสียงอหายนะ มองดูคุณหญิงวาด
อย่างชื่นชมแถมประหลาดใจ

"เออแน่ ฉันทึ่งรู้เดี๋ยวนี้ว่าแม่วาดร้องเย่เกเป็น แม่โวย เสียงยังกะแม่สอิ่งเขียวนะ"

คุณหญิงวาดหัวเราะ

"เห็นอ้ายกรมันบ้าดีฉันทักก็เลยบ้าไปกับมันด้วยละ วันนี้ตื่นนอนขึ้นมารู้สึกใจคอฟองแค้นมาก อ้อ-แม่นันทา
มาแล้ว ใส่บาตรได้หมดไหมลูก"

นันทาเดินยิ้มเข้ามาในห้อง

"หมดละ สงสารพระท่านเหลือเกิน องค์สุดท้ายไม่ได้ใส่ให้ท่าน ท่านเข้าคิวอยู่หลังสุด"

คุณหญิงวาดยกมือทาบอก

"โถ-นำสงสาร" แล้วท่านก็หันมาพูดกับเจ้าแห้วโดยเร็ว "อ้ายแห้ว รีบวิ่งไปที่ครัว บอกให้ยายอิมจัดข้าว
และกับหนึ่งที่ แล้วเอ็งวิ่งออกไปใส่บาตรพระองค์นั้นหน่อยเร็ว"

เจ้าแห้วหัวเราะ

"รับประทานปานนี้ท่านไปถึงวัดแล้วครับ"

ลุงเขยกล่าวขึ้นอย่างเป็นการเป็นงาน

"วันนี้เป็นวันธรรมสวนะ คนไทยในกรุงเทพฯ ที่เป็นพุทธศาสนิกชนมีอยู่ตั่งนับแสน แต่หากคนทำบุญตักบาตร
ได้น้อยเต็มทน ในเรื่องศานาก็เห็นจะมีแต่พวกคนแก่เท่านั้นที่ยังเลื่อมใสอยู่ ตามวัดตามวาหนุ่มๆ สาวๆ หากทำยา
ได้ยากเว้นแต่ในประเทศบ้านนอกเท่านั้น"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ว่า "เป็นความจริงที่เขย พวกหนุ่มๆ สาวๆ เขาชอบไปเดินรำมากกว่าไปวัดเพราะมันได้
กอดกัน ได้เสียดสีกัน ได้เล่นหูเล่นตากัน ฮะ ฮะ ขึ้นไปพักผ่อนอาบน้ำเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเสียก่อนเถอะพี่เขย
ประเดี่ยวลงมาคุยกันในห้องอาหารดีกว่า"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ หันมาทางศรีสะเกี๋ของท่าน

"แม่นัน พาคณลงขึ้นไปชิลูก ให้แก่พักอยู่ที่ห้องสำหรับรับแขกหัวเมืองของเราเถิด อะไรขาดเหลือก็ช่วยเป็น
ธุระหน่อย"

ลุงเขยกระโดดเข้าแยงกระเป่าเสื้อผ้าของแกจากมือนิกร

"อ่าๆๆๆ อ้ายหมากร มึงอย่ายุ่งกับกูเป็นอันขาด ช้านะชูชกเอ็งแล้ว มาบางกอกเที่ยวก่อนเพลอเพล็บ
เดี๋ยวเอ็งเล่นอัฐเย็นข้าเสีย ๖๐๐ บาท ไมไหว เอ็งนะมันว่องไวยิ่งกว่าจิ้งจกเสียอีก"

นิกรหัวเราะก๊าก

"ผมจะช่วยหัวขึ้นไปให้ยั้งว่าไม่ดี"

"ไม่ต้อง ข้าหัวของข้าเอง ในกระเป่านี้ละ ข้ามีเงินสดใส่ไว้ตั้ง ๕,๐๐๐ บาท"

กิมหงวนอมยิ้ม

"คุณลงนะหรือครับ เอาเงินติดตัวมากรุงเทพฯ ตั้ง ๕,๐๐๐ บาท ไม่เชื่อละครับ ลัก ๑,๐๐๐ บาทพอจะเชื่อ"

"แล้วกัน อ้ายหมาหงวน นี่มึงนึกว่าคนอย่างข้ามีเงินไม่ถึง ๕,๐๐๐ บาทยังงั้นหรือวะ"

"อ้อ ผมรู้ครับว่าคุณลุงมีเงินหลายแสน เป็นเศรษฐีใหญ่ปากน้ำโพ แต่คุณลุงกระตุกขูดมันจนไม่มีเนื้อติด ที่ไหนจะกล้าพกเงินเอาติดตัวมาหลายๆ"

"อ้ายห้า ช้าแก่ให้ดูก็ได้วะ" ชายชราพูดอย่างเคื่องๆ วางกระเป๋าหาวลงบนเก้าอี้ริมตัวหนึ่งแล้วเปิดมันขึ้น ในกระเป๋ามีเสื้อผ้าเก่าๆ ๒-๓ ชุด ลุงเซยเปิดซอกกระเป๋าดู แล้วแกก็ร้องเอ็ดตะโรลั่น "โอ๊ย ฉิบหายแล้วกู โอ๊ย... เงินกู ๕,๐๐๐ บาท ล่องหนไปแล้ว" พูดจบแกก็ร้องไห้โฮ

ดร.ดิเรกขมวดคิ้วย่น

"มายก็อด คงถูกนักเลงดีในเรือเมล์จิกเอาไปเสียแล้ว"

ลุงเซยทำปากแบะย่น ยกหลังมือเช็ดน้ำตา

"จิกไปยังไงวะ ข้าเอาหนุนหัวไว้ตลอดเวลา ไปเยี่ยมซาก็หัวของข้าไปด้วย ไม่ปล่อยให้คลาดสายตาเลย โอ๊ย... กูตายดีกว่า เงินตั้ง ๕,๐๐๐ บาท"

นิกรหัวเราะหึๆ

"คุณลุงเอาผ้าแดงเก่าๆ ท่อไว้ทำไมครับ"

"เออ ถูแล้ว ทำไมเอ็งรู้"

นิกรล้วงกระเป๋ากางเกงหยิบท่อผ้าแดงออกมาส่งให้ชายชราทันที

"อยู่นี่ครับ"

ลุงเซยนัยน์ตาเหลือก รีบตะครุบท่อเงินของแกมาจากอ้ายเสื้อมือกวาทันที

"โอ๊ย-ไม่ไหว กูนับถือมึงเลยอ้ายหมากร นั่งคุยกันอยู่พร้อมหน้ายังงี้ เอ็งยังแอบเปิดกระเป๋าเอาเงินของข้าไปได้"

นิกรหัวเราะลั่น

"ก็คุณลุงมัวแต่สวดเรื่อยๆ และใครๆ ก็ดีใจคุยกับคุณลุง ผมก็เลยลองดู แกะกระเป๋าแพลับเดียวเท่านั้นแหละครับ นี่ถ้าคุณลุงไม่ร้องไห้ จ้างผมก็ไม่คืนให้"

ชายชราแก้ท่อผ้าแดงออก ภายในท่อมีธนบัตรใบละร้อยบาทใหม่เอี่ยมบิกเบ้อเริ่ม แล้วลุงเซยก็รีบท่อเก็บไว้ตามเดิม ยัดใส่กระเป๋ากางเกง ต่อจากนั้นหันหน้ากับเจ้าแห้วก็พาลุงเซยขึ้นบันไดไปชั้นบน

หลังจากลุงเซยอาบน้ำเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ลงมาห้องรับประทานอาหาร คณะพรรค ๔ สหายอยู่กันพร้อมหน้า มีเจ้าแห้วยืนคอยปรนนิบัติรับใช้อยู่ข้างหลัง พอลุงเซยนั่งลงเรียบร้อยคุณหญิงวาดก็จัดแจงผสมกาแฟส่งให้

"ชอบหวานก็เติมนมตามความพอใจนะ พี่เซย"

ชายชรามองดูอาหารบนโต๊ะซึ่งมีไข่ดาวหมูแฮม เนื้อทอด, ซุป, ขนมปัง, เนยจืด ลุงเซยทำหน้าที่ชอบกลค่อยๆ หันมาพยักหน้าเรียกเจ้าแห้วให้เข้ามาหาก้มหน้าเข้าไปข้างหูเจ้าแห้ว

เจ้าแห้วยิ้มแป้น

"ครับ ครับ รับประทานได้ครับ"

ลุงเซยยกมือเชกกบาลเจ้าแห้วดิงโป๊ก

"อ้ายห้า กูยังไม่ทันพูดอะไรเลย มึงรับคำกูแล้ว"

เจ้าแห้วหัวเราะ

"รับประทาน คุณลุงต้องการอะไรล่ะครับ รับประทานพูดดั่งๆ ก็ได้ ไม่ต้องกระซิบ"

ลุงเซยยิ้มอายๆ

"ไม่กระซิบได้หรอก ข้าอายนี่หว่า" แล้วแกก็กระซิบบอกเจ้าแห้ว "อ้ายหมาแห้ว เอ็งไปที่ครัวบนบอขายอ้อมแก ข้าขอข้าวสุกจาน น้ำพริกติดกันถ้วยเมื่อวานนี้ด้วย ถ้าไม่มีน้ำพริกขอพริกชี้ฟ้าให้ซาลัก ๒-๓ เม็ด น้ำปลาลักถ้วยก็ยิ่งดี พรรคยังงี้ข้าแดกไม่ลงหรือก๊วย ฉิบหาย เป็นคนไทยแท้ๆ แดกอย่างฝรั่ง"

เจ้าแห้วอดหัวเราะไม่ได้

"รับประทานผมไปเอาให้เดี๋ยวนี้แหละครับ รับประทานน้ำพริกส้มมะขามของผมมี"

ชายชราลืมนดาโพลง

"เออ ดีไว้ย ข้าชอบ ถ้ามีมะเขือก็ติดมือมาฝากข้าบ้าง"

ก่อนที่เจ้าแห้วจะเดินออกไป คุณหญิงวาดก็กล่าวถาม

"อะไรวะ อ้ายแห้ว"

เจ้าแห้วยิ้มแห้งๆ

"รับประทานคุณลุงแก่รับประทานขนมปังกาแฟไม่เป็นขอรับ บอกให้ผมไปเอาข้าวกับน้ำพริกผักมาให้
รับประทาน"

คณะพรรค ๔ สหายหัวเราะครืน แล้วมองดูชายชราเป็นตาเดียว

"โถ พี่เซย" คุณหญิงคราง "ลองทานดูหน่อยซิคะ ที่กรุงเทพฯ อาหารมื้อเช้าเขากินกันอย่างนี้ทั้งนั้น
ซูปนี่กำลังร้อนๆ"

ชายชราทำคอขย้อนเหมือนกับจะอ้วก

"ฉันกินไม่ลง คุณหญิง ล่อเข้าไปซัอนเดียวกลืนมันทะแม่งๆ ขอบกล ขอ น้ำพริกผักต้มให้ฉันดีกว่า"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ หัวเราะงอหาย หันมาทางธิดาคนโตของท่าน

"ภาโว้ย ไปจัดการหน่อยลูก จัดหาอาหารไทยมาให้พี่เซยแก อ้ายแห้วอย่าไปไม่ได้เรื่องหรอก ยังไงก็ตาม
น้ำพริกขึ้น ต้มยำปลากรอบ ผักสวนครัวของเราทางหลังบ้านก็มีเยอะแยะ มะเขือแดงความีพร้อม"

"คะ คะ ภาจะรีบไปต่าน้ำพริกมาให้คุณลุง โถ-น่าสงสาร"

นิกรพูดเสริมขึ้น

"ไม่ต้องใส่ลูกมะอีกนะครึบ คุณภา คุณลุงแก่ชอบน้ำพริกบ้านนอก ใส่ลูกมะอีกเหม็นเขียวแกลกินไม่ได้"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ กับเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ทำคอขย้อนพร้อมกัน แล้วเจ้าคุณปัจจนิกฯ ก็หยิบขนมปังแผ่นหนึ่ง
ขว้างหน้านิกรดังปู

"นี่แน่ะ นี่แน่ะ ทะลึ่งนัก แกจะยั่วเย้ากระเซ้าปอดฉันไปถึงไหนวะ"

นิกรหัวเราะหึๆ ประการิบลุกขึ้นพาดำเดินออกไปจากห้องรับประทานอาหาร ๔ สหายยิ้มน้อยยิ้มใหญ่
ไปตามกัน ดร.ดิเรกกล่าวถามลุงเซยอย่างเป็นทางการ

"คุณลุงลงมาบางกอกคราวนี้ คุณลุงมาเที่ยวเยี่ยมลูกหลานหรือว่ามีธุระอะไรด้วยครึบ บอกฝรั่งบ้างสิ"
ลุงเซยฟังนึกได้

"โอ-จริงๆ อ้ายหมาหมอ ข้ากำลังนึกอยู่ที่เดียวว่าข้าจะเล่าความประสงค์สำคัญของข้าที่ลงมาบางกอก
ให้พวกเจ้าฟัง เรื่องมันอย่างนี้ อ้าวๆๆ อ้ายหมากร แม้ววย มึงกินคำใหญ่จริงอิ ไซ่ดาวทั้งลูกคำเดียวเท่านั้น
แล้วดูเหมือนมึงไม่ได้เคี้ยวเสียด้วย"

นิกรพูดเสียงคับปาก

"ไม่ต้องเป็นห่วงผมหรอกครึบ ผมเคยกินยังงี้เสมอ"

ลุงเซยหัวเราะ นิ่งอึ้งไปสักครู่ แกก็พูดขึ้น

"ข้าได้มาจินตนาการดูตัวของข้าเองมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ข้าเห็นว่า ข้าควรจะอุปสมบทเป็น พระภิกษุสงฆ์
สักพรรษาหนึ่ง และจะบวชก่อนเข้าพรรษานี้ ข้าเองอาจจะก่อกรรมทำเวรไว้มาก จะได้ล้างบาปล้างกรรมเสียที ข้าจะ
บวชที่นครสวรรค์หรือวงศาណาตาก็ไม่มี ลู้งลงมาบวชที่กรุงเทพฯ ดีกว่า" แล้วชายชราที่ยิ้มให้เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ
"เจ้าคุณโวย เอ็งจะช่วยเป็นธุระบวชให้พี่ก่อนเข้าพรรษานี้ได้ไหม"

ทุกคนมองดูลุงเซยอย่างตื่นๆ เพราะนึกไม่ถึงว่าชายชราที่มีความปรารถนาที่จะอุปสมบทเป็นพระภิกษุ

"พี่เซยพูดจริงๆ หรือนี่"

"แล้วกัน ข้าแก่จนหัวหงอกแล้วพูดเล่นได้หรือ ข้าพูดจริงๆ เจ้าคุณ ข้าบอกที่นครสวรรค์เขาแล้วว่าข้าลงมา
กรุงเทพฯ คราวนี้ ข้าจะมาบวชสักพรรษาหนึ่ง บวชจริงๆ ให้ตายห่าซีเอา"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ชมวดคิ้วย่น หันมาทางคุณหญิงของท่าน

"ว่าไง คุณหญิง ฉันปลื้มใจจนคนลูกเกรียวเลย ดูเถอะ พี่ชายของเรามีความเลื่อมใสในพระพุทธานาถึงเพียงนี้ ความจริงเมื่อหนุ่มๆ ก็เคยบวชมาแล้วหนหนึ่ง สอบนักธรรมตรีได้ เรามาร่วมมือกันช่วยพี่ชายให้แกบวชนะคุณหญิง"

คุณหญิงวาดพูดขึ้นทันที

"โอ.เค.คะ ดิฉันยินดีจะช่วยเหลือพี่ชายทุกสิ่งทุกอย่าง เรามีเงินอยู่แล้วไม่ยากเย็นหรือค่ะ มีเวลาเตรียมตัวสัก ๕-๖ วันก็พอ"

ลุงเขยยกมือไหว้น้องสะใภ้ของแก

"เออ เจ้าประคูน ช่วยข้าหน่อยเถอะคุณหญิง ข้าเองก็กำพร้าพ่อกำพร้าแม่"

คุณหญิงหัวเราะ

"อู๊ตาย พี่เขยมาไหว้ดิฉันทำไม ดิฉันเป็นน้อง"

"อ้าว ไม่รู้เรอะ ยังงั้นข้าไหว้คืนก็ได้" พุดจบชายชราที่ยกมือไหว้คุณหญิงวาดอีกครั้งหนึ่ง ทำให้คณะพรรค ๔ สหายหัวเราะลั่น

เจ้าคุณปัจจนิกฯ จ้องมองดูลุงเขยไม่วางตา

"อือ นึกยังงั้นขึ้นมาซะพี่เขย บวชเมื่อแก่"

ชายชรามยิ้ม

"มันเกี่ยวกับศรัทธาศรับ เจ้าคุณ ลงศรัทธาจะบวชแล้ว แก่แต่อย่างไรก็บวชได้ ผมอยากจะบวชล้างบาปเสียที"

ประไพยกมือเขย่าแขนเจ้าคุณปัจจนิกฯ

"ดีทีเดียวค่ะ คุณพ่อบวชพร้อมคุณลุงเขยซีคะ ไผจะช่วยคุณพ่อให้เต็มที่เลย"

คราวนี้ใครต่อใครต่างพูดสนับสนุนประไพ เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ยิ้มให้เจ้าคุณปัจจนิกฯ แล้วกล่าวว่า

"เมื่อหนุ่มๆ ดูเหมือนเจ้าคุณไม่เคยบวชไม่ใช่หรือ"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ หัวเราะ

"เคยครับ เคยบวชเณร ๓ วัน บวชตอนเผาศพคุณพ่อผม"

"ถ้ายังงั้นเจ้าคุณก็ควรบวชเสีย บวชพร้อมพี่เขยนี้แหละครับ เรื่องอะไรที่จะต้องเป็นห่วงกังวลก็ไม่มี พวกเราจะช่วยกันจัดการบวชครั้งนี้ให้เป็นไปอย่างมโหฬารทีเดียว"

ลุงเขยพูดสนับสนุน

"บวชน่า เจ้าคุณ จะได้เป็นเพื่อนผม ถ้าหากว่าทางธรรมมีความสุขกว่าทางโลก ผมก็จะบวชเรื่อยๆ ไปบวชเถอะครับ อย่างเจ้าคุณทำทางได้เป็นเจ้าอาวาสมากทีเดียว"

ใครต่อใครช่วยกันพูดสนับสนุน เจ้าคุณปัจจนิกฯ รู้สึกเลื่อมใสทันที ท่านเห็นว่าท่านควรที่จะบวชสักพรรษาหนึ่ง หาความสงบสุขภายใต้ร่มผ้ากาสาวพัตร์ ถือเพศเป็นบรรพชิตสาวกของพระบรมศาสดา

"อ้ายกร" เจ้าคุณปัจจนิกฯ กล่าวกับลูกเขยจอมแก่นของท่าน "ถ้าพ่อบวช แกจะรับภาระทำงานแทนพ่อได้ไหม ชั่วระยะเวลา ๓ เดือนเศษ"

"อ้อ ได้ครับ ผมรับรองว่าจะจัดทำทุกสิ่งทุกอย่างให้เรียบร้อย ไม่ให้มีอะไรขาดตกบกพร่องเลย ผมขออนุโมทนาครับ คุณพ่อก็สร้างบาปกรรมไว้มากแล้วควรที่จะบวชอย่างยิ่ง"

"หน้อย ข้าทำบาปกรรมอะไรวะ"

"เยอะเยอะครับ" นิกพูดยิ้มๆ "รีตนาทาเร็นคนจน ให้อู่เงินเรียกดอกเบี้ยร้อยละ ๒๕ นอกจากนี้ยังเคยเข้าหาอี่แป้วจนมันท้อง แล้วคุณพ่อก็ไม่ยอมรับไถ่มันไปจากบ้าน"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ ยิ้มแห้งๆ

"เรื่องมันนานมาแล้วโว้ย ตั้ง ๑๐ ปีแล้ว"

"นานแล้วก็บาปครับ"

ประภาเมียรักของ ดร.ดิเรกเดินเข้ามาในห้องรับประทานอาหาร มีสาวใช้คนหนึ่งถือถาดตามเข้ามาด้วย ในถาดมีน้ำพริก, ผักสด, ปลาหู และแกงจืด ๑ ถ้วย ข้าวสวย ๑ จานพร้อมด้วยช้อนส้อม สาวใช้หยิบอาหารในถาด ที่จัดมาวางลงข้างหน้าลุงเซย แล้วก็ถือถาดเปล่าเดินออกไปจากห้อง ประภานั่งลงบนเก้าอี้ตามเดิม

"ด่าลิง" ดร.ดิเรกพูดกับเมียของเขา "คุณลุงเซยกับคุณพ่อจะบวชใน ๒-๓ วันนี้แล้ว"

ประภาหันมามองดูเจ้าคุณปัจจนิกฯ

"อะไรกันคะ คุณพ่อจะบวชหรือนี้"

"พ่อกำลังตรึกตรองตัดสินใจ แต่ลุงเซยของเจ้านะบวชแน่"

ประภาเปลี่ยนสายตามาที่ชายชรา ลุงเซยกำลังก้มหน้าก้มตาใช้มือเปิบข้าว แกกินน้ำพริก เคี้ยวตุ้ยๆ อย่างเอร็ดอร่อย

"คุณลุงจะบวชจริงๆ หรือคะนี่"

"อือ" ลุงเซยพูดเสียงคับปาก "ข้าชวนพ่อเอ็งบวชด้วย"

เจ้าแห้วส่งแก้วน้าแข็งให้ลุงเซย แล้วกระซิบเบาๆ

"รับประทานดื่มน้ำหน้อยซีครับ กินเอากินเอา เดี่ยวติดคอตายท่า"

ลุงเซยยกแก้วน้าขึ้นดื่มอึกๆ

"เออ อร่อยฉิบหายเลย ใครด่าวะ อีหมา"

ประภาหัวเราะ

"หนูตัวเองแหละคะ"

"อ้อ เก่งมาก นี่แหละเขาเรียกว่า เสน่ห์ปลายจวักตัวรักจนตาย มีน้ำละอ้ายหมาดิเรกมันถึงได้หลงรักเจ้า"

นายแพทย์หนุ่มสั้นศีรษะ

"โน-ผมเป็นคนเกลียดน้ำพริก ไม่เคยกินน้ำพริกเลย"

เสียงหัวเราะคิกคักดังขึ้นอีก ต่อจากนั้นทุกคนก็รีบเร่งให้เจ้าคุณปัจจนิกฯ บวช ท่านเจ้าคุณเลยตัดสินใจ อุปสมบทพร้อมกับลุงเซย

"เอา-ตกลงไว้ บวชเสียทีก็ดีเหมือนกัน"

คุณหญิงวาดยกมือไหว้ทวมศีรษะ

"ดิฉันขอโมทนาสาธุ อายุ วรรณะ สุขัง พลัง นะคะ เจ้าคุณ บวชเถอะคะ ดิฉันจะจูงเจ้าคุณกับพี่เซย เข้าโบสถ์เอง"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ สะดุ้งโหยง

"ฮ้า คุณหญิงไม่ใช่แม่ผมนี่นา เป็นแต่เพียงโยมอุปฐากเท่านั้น" พูดจบท่านก็หัวเราะ หันมาทางลุงเซย

"เราจะบวชวัดไหนกันล่ะพี่เซย"

ชายชราว่า "อ้ายเรื่องวัดวาอารามในบางกอกผมเองก็ไม่มีใครรู้จัก จะบวชวัดไหนช่วยกันคิดดีกว่าครับ

เจ้าคุณ"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ สบตาเสียหงวน ท่านก็กล่าวถามขึ้น

"อาจะบวชวัดไหนดีวะ อ้ายหงวน"

อาเสี่ยนั่งคิด

"ธรรมยุติหรือมหานิกายล่ะครับ"

ลุงเซยพูดขึ้นทันที

"มหานิกายไว้ อ้ายหมาหงวน ข้าชอบเป็นพระมหานิกาย ค่อยหย่อนหน้อย ส่วนธรรมยุติตึงมากไป"

กิมหงวนพยักหน้าหงิกๆ

"ถ้ายั้งนั้นบวชที่วัด "เล่งเน่ยยี่" ก็แล้วกันครับ ค่อยสะดวกดี"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ กลืนน้ำลายเอือก

"บวชเป็นพระไทยไว้ย ไม่ใช่พระเจ๊ก" แล้วท่านก็หันมาถามพล "ว่าไง ช่วยคิดบ้างซี เจ้าพล อากับลุงของ แกจะบวชที่วัดไหนดี"

"วัดเบญจมบพิตรดีไหมครับ"

"เออ-ดีไว้ย เอละพี่เซย เราบวชกันที่วัดเบญจฯ ก็แล้วกัน"

"เอาครับวัดไหนก็ได้ ตามใจเจ้าคุณ พรุ่งนี้เราไปหาพระด้วยกัน ชื่อข้าวของไปถวายท่าน ได้ใครเป็น อุปัชฌาย์เราจะได้อาเงินวางมัดจำท่านไว้ ผมน่าจะอยากบวชเต็มทนแล้ว"

ความเงียบเกิดขึ้นชั่วขณะ เจ้าคุณปัจจนิกฯ กล่าวถาม ๔ สหายด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม

"ใครจะช่วยอะไรบ้าง"

เสี่ยหงวนยกมือตบโต๊ะบึงพูดขึ้นทันที

"ผมช่วยเงินหนึ่งล้าน"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ ทำปากจู๋

"เตี่ยวพ่อถีบเบรียงเข้าให้เลย เขาพูดกันเป็นงานเป็นการ เลือกพูดนอกกลุ่มนอกทาง ไม่รู้ว่าจะกระเข้าหาหอกอะไร"

คราวนี้ก็มีหงวนเอ็ดตะโรขึ้นบ้าง

"แล้วกัน คุณอาทำตัวเป็นตุ๊กแกไปได้ ผมช่วยจริงๆ ครับ ให้ตายโหงตายท่าซีเฮ้า"

ท่านเจ้าคุณค้อนควับ

"ช่วยตะหวักตะบวยอะไรวะ ตั้งล้านบาท"

"ฮ้าว ก็ผมศรัทธาท่านนี่ครับ เสียเท่าไรเสียไปอย่าให้เกินล้านบาทก็แล้วกัน ผมเป็นหลานคุณอาทั้งที ผมก็ต้องช่วยเต็มที่ เพื่อให้การอุปสมบทของคุณอา กับคุณลุงเป็นไปอย่างสมเกียรติ ไม่ใช่ที่ผมพูดล้อเลียนหรือครับ ถ้าผมอยากจะล้อผมก็พูดเสียตามตรงว่า หัวล้านเหมันเขียวไม่ดีกว่ารี"

(ตรงนี้คาดว่าต้นฉบับตกหล่นหรือผิดพลาดเพราะกลายเป็นพูดถึงเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ กับนิกรไป)

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ทำตาเขียวกับหลานภรรยาของท่าน

"พอ พอไว้ย ภูซึกโมโหแล้วนา ถึงฉันทัวล้านกบาลใส ฉันทก็ไม่เคยทำอะไรบนกบาลแกเลย"

คุณหญิงวาดยกมือตบหน้านิกรเบาๆ

"บ้า ไม่รู้จักเด็กผู้ใหญ่ รู้ว่าคนหัวล้านยังชอบยั่วเย้าอีก"

คณะพรรค ๔ สหายยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ไปตามกัน พล พัชราภรณ์ พยายามพูดกลบเกลื่อน

"คุณอาจะให้ผมช่วยอะไรบ้างครับ"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ ยิ้มออกมาได้

"ก็แล้วแต่แกซีวะ จะช่วยอะไรบ้างก็ตามใจ"

ดร.ดิเรกพูดเสริมขึ้นเบาๆ

"ผมช่วยตรวจโรคให้ฟรีครับ"

เจ้าคุณปัจจนิกฯ ละคั่งโหยง

"แล้วกัน พ่อไม่ได้สมัครเข้ารับราชการไว้ย จะได้มีใบตรวจแพทย์ การบวชนะไม่ต้องให้แพทย์รับรองหรือ"

นายแพทย์หนุ่มอมยิ้ม

"ออไรน์ ผมไม่ทราบครับ แต่ที่อินเดียเวลาบวชต้องมีใบรับรองแพทย์ยืนยันว่า คนที่จะบวชเป็นปกติดี ไม่มีเครื่องหมายบวก การบวชในอินเดีย เขาทำกันใหญ่โตมากเชียวครับ ฮ้า...ในปีนั้นท่านมหาราชาจันทรกุมาร..."

"เฮ้ย" นิกรเอ็ดตะโรลั่น "อย่าเล่าเลยวะ มาปรึกษาหารือกันเถอะ เราควรจะช่วยคุณพ่อกับคุณลุงอย่างไรบ้าง"

นันทาพูดขึ้น "ให้คุณอาหญิงเป็นแม่งานดีกว่า ท่านจะได้มอบหมายงานให้พวกเรา"

นวลล่อเห็นฟ้องด้วย

"ดีทีเดียวคะ คุณอาหญิงท่านเป็นผู้ใหญ่ ท่านย่อมรู้จักพวกเรา"

ประไพพุดขึ้นดั่งๆ

"ข้าพเจ้าขอแต่งตั้งให้คุณหาญเป็นประธานกรรมการจัดงานบวชคุณพ่อ และคุณลุงเชยในคราวนี้"

คุณหาญวาดยิ้มแป้น ยึดหน้าอกขึ้นในท่าแบ่ง

"ทุกคนจงฟังคำสั่งของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว ก่อนอื่นข้าพเจ้าขอให้พวกเราทุกคนจงไชโยให้ข้าพเจ้า
ผู้เป็นประธาน ไชโย-อ้าว ไหมยกมีใครไชโยไว้อย"

คณะพรรค ๔ สหายฮาครีน ลุงเชยหัวเราะงอหาย

"พวกเราครึกครื้นดีมาก อย่างนี้อายุยืนแน่ โอโย-อิมเหลือเกิน ล่อชะน้ำพริกหมดถ้วย" แล้วชายชราก็ลุกขึ้น
เดินไปล้างมือที่อ่างน้ำ

คุณหาญวาดปรึกษากับสามีสองท่าน

"งบประมาณการใช้จ่ายในการบวชนี้ พ่อหงวนแก่ก็รับจะช่วยตั้งล้านบาท ดิฉันคิดว่าสักสองหมื่นก็เหลือเพื่อ
นะคะ เราจะจัดขบวนแห่อย่างครึกโครมทีเดียว แห่จากบ้านไปวัดให้เป็นประวัติการณ์ของการบวชขนาด ซึ่งไม่มีใคร
กล้าทำอย่างเราได้"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ พยักหน้า

"ถูกละ เราต้องจัดขบวนแห่ให้ดีที่สุดและแปลกที่สุด แต่ว่าขบวนแห่ของเราควรจะมีอะไรบ้างละ"

นิกรขมมือขวาขึ้นเหนือศีรษะ

"ผมรับเป็นกรรมการจัดขบวนแห่เองครับ พวกเราทุกคนจะต้องเข้าขบวนแห่ด้วย ซึ่งเราจะได้นมูกมากตายไป
ยมบาลเห็นหน้าเข้ามอยิ้ม ส่งขึ้นสวรรค์เลย"

ประภาเห็นพ้องด้วย

"ดีทีเดียวค่ะ คุณนิกรจัดขบวนแห่เป็นดีแน่"

นิกรยกคิ้วให้พี่เมีย

"ไม่ใช่ดีแน่ครับ ดีหนึ่งเซียวละ รูปขบวนแห่ของเราควรจะเป็นอย่างนี้ กองหน้าเป็นกองบังคับการขบวน
คุณหาญขี่ม้าถือธงนำหน้า"

"ฮึยตาย" คุณหาญวาดอุทาน "ไม่เอาละยะ เดียวตกลงมาแข่งขานีกอายเขาแย"

นิกรจึยปาก

"ตกม้าไม่ตายหรอกครับ คุณหาญไม่อยากได้บุญหรือครับ ผมจะหาม้าเทศเชื่องๆ ให้สัก ๑ ตัว ตกลงนะครับ"

คุณหาญวาดยิ้มแห้งๆ

"อาเคยแต่ขี่ม้าอ้ายที่ผู้หญิงเขาขี่กัน ม้าจริงไม่เคยขี่เลย เอววะ-เพื่อการบุญกุศลเอาเต็มทีละ"

เสียงตบมือดังลั่นห้อง ให้เกียรติคุณหาญวาด นิกรอธิบายริ้วขบวนต่อไป

"ต่อจากคุณหาญ คุณหาญผู้ชายแต่งเสื้อเกราะแบบนักรบโรมัน ขี่ม้าถือทวน แต่ไม่ต้องสวมหมวก"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ทำหน้าชอบกล

"แกจะให้ฉันพลอยไม่สบายไปกับคุณหาญด้วยยังงั้นรี"

คุณหาญวาดหันมาค้อน

"การบุญกุศลไม่เห็นจะนำอายุใคร ไม่เอาก็ตามใจเถอะ นาคทั้ง ๒ นี้เป็นคนอื่นที่ไหนคะ ญาติของเราแท้ๆ"

ลุงเชยยิ้มให้น้องชาย

"เอา น้า เจ้าคุณ นึกว่าเห็นแกฉันเถอะ"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ลั่นศีรษะซ้ำๆ แล้วพยักหน้า

"เอา ตกลง ไหนๆ เรายี่ร่วมมือร่วมใจกันแล้ว แล้วขบวนต่อไปมีอะไรอีกวะ"

นิกรนั่งอึ้งไปสักครู่

"ต่อไปก็ ฟีนัน คุณนวล คุณภา กับประไพแต่งตัวแบบประเพณีไทย ถือโตรีจิวรคลุ่มดอกไม้สดงามหรร"

นวลล่อหัวเราะ

"ตกลงค่ะ เข้าทีดีมาก แต่พวกดิฉัน ๔ คนต้องขี่ม้าด้วยไหมคะ"

"ไม่ต้องครับ นั่งอยู่บนรถยนต์เปิดประทุน แต่ถ้าบังเอิญใครมีความจำเป็นอย่างว่าต้องขี่ม้าผมก็อนุญาต
ขออย่างเดียวอย่าให้ม้าหลุดออกมาได้"

คุณหญิงวาดยกมือเชกบาลตั้งโปก

"ทะเล้งมาก พุดนอกประเด็นเสมอ แล้วยังไงอีก"

นิกรยิ้มแห้งๆ หันมาทางเสี่ยหงวน

"ช่วยคิดบ้างซีโวย อ้ายเสี่ย ควรจัดรูปขบวนยังงัยอีก"

อาเสี่ยหัวเราะ

"ต่อจากนั้นก็ต้องมีสิงโตกางตุง ๓ หัว เชิดบนรถยนต์โกดังซึ่งกันจะจัดหามาเอง เฉพาะสิงโต"

คณะพรรค ๔ สหายเห็นพ้องด้วย นิกรพูดต่อไป

"ต่อจากสิงโตก็คือเกิดเทิง ข้าพเจ้าคุณนิกรเป็นหัวหน้าและอ้ายหัวเป็นผู้ช่วย"

คณะพรรค ๔ สหายตบมือกราว ต่างชมเชยแนวความคิดของนิกร และขอให้เขาอธิบายวิธีขบวนต่อไป

"หลังวงเกิดเทิงก็ถึงนาค" นิกรพูดยิ้มๆ

พลขัดขึ้นว่า "ถ้าเช่นนั้นขบวนแห่ก็น้อยไปซีวะ อ้ายกร"

นายจอมทะเล้นจู้ยปาก

"ยังไม่หมดโวย ข้างหลังนาคมีขบวนอีกยาวเหยียดทีเดียว ฟังก่อน ข้างหลังกลองยาวคือนาค คุณลุงกับ
คุณพ่อแต่งเครื่องสำหรับนาค นั่งประณมมืออยู่บนหลังช้าง ซึ่งผมจะจัดหาช้างมาไว้ให้"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ หัวเราะหึๆ

"เอากันใหญ่โตยังงัยซีวะหรือวะ นิกร"

"ครับ ขบวนแห่ของเราจะใหญ่โตมโหฬารที่สุด นาคนั่งรถยนต์หรือนั่งสามล้อไม่ได้ความ ต้องขี่ช้างจึงจะ
สง่าผ่าเผย"

ดร.ดิเรกขัดขึ้น

"เว้า เอ มินิต โอคิดว่านาคควรจะมีขบวนหรือไม่หรือ?"

พลอดหัวเราะไม่ได้

"แกจะไปหาขบวนมาจากไหนเล่า"

"เนียบเวอร์ไหม ไอโทรเลขไปอินเดีย ติดต่อกับท่านมหาราชามาเพื่อนของกันองค์ใดองค์หนึ่ง ขอประทานยืมขบวน ๒
ตัว ให้รีบส่งมาให้เราโดยทางเครื่องบินเท่านั้นขบวนแห่ของเราที่จะหุรหุรที่สุด"

คุณหญิงวาดไม่เห็นด้วย

"อย่าเลย พอดีเรก เอาสัตว์ที่มีในเมืองไทยเรดิกว่าขอยืมขบวนท่านมหาราชามา เราเลี้ยงไม่เป็นดีไม่เกิด
ล้มตายขึ้นเราก็ดึงใช้ท่าน ซี่ข้างโกตได้แล้ว" พุดจบท่านก็หันมาทางหลานชายของท่าน "แล้วยังงัยอีกนิกร"

นิ่งคิดสักครู่ นิกรก็อธิบายถึงวิธีขบวนต่อไป

"ต่อจากนั้นก็ถึงหัวโต ๕ หัว เดินอยู่บนรถบรรทุกตามด้วยกลองยาวอีก ๑ วง ๑ คันรถ แล้วแตรวง ๑ วง
ต่อจากแตรวง เป็นขบวนรถเก๋งของวงศาตณณาญาติ ท้ายขบวนรถเก๋งมีจำปีะ ๑ โรง แสดงบนรถยนต์ พร้อมแตรวง
เอ-ท้ายขบวนเอาอะไรดีหว่า"

กิมหงวนพูดเสริมขึ้น

"เปิงพรวดซีวะ ค่อยไ้หน้อย มีกลองชนะปีโจน แตรสังข์ แตรฝรั่ง แตรงอน..."

"พอๆๆ เจ้าคุณปัจจนิกฯ พุดขัดขึ้น "เอาเปลี่ยนเป็นล้อก็โดนตรีจิ้นเถอะ อย่งไรเสี่ยเจ้าลัวกิมไซเขาก็ต้อง
จัดมาให้"

"ดีทีเดียวครับ" นิกรพูดเสียงหัวเราะ "ถัดจากล้อก็ถึงดนตรีแขก ให้อ้ายบาบูมันจัดหามา ท้ายขบวนคือ
ตำรวจจรรยาจร ซึ่งเราจะติดต่อขอให้เขามาช่วยเหลือ ขบวนแห่ของเราที่กล่าวมานั้นนับว่าใหญ่โตมาก"

คณะพรรค ๔ สหาย วิพากษ์วิจารณ์กันแซ่ดไปหมด ต่างเห็นพ้องกับนิกรทุกประการ แล้วปรึกษาหารือกัน
ในเรื่องนี้ เพื่อให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปโดยเรียบร้อย

เจ้าคุณปัจจนิกฯ กับนายเซย พัชราภรณ์ ได้กำหนดอุปสมบท ในวันที่ ๑๕ กรกฎาคมศกนี้ ซึ่งตรงกับ วันอาทิตย์ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ พัทธสีมาวัดเบญจมบพิตร

คณะพรรค ๔ สหาย ร่วมมือกันอย่างแข็งแรงและต่างก็เหน็ดเหนื่อยไปตามกัน โดยเฉพาะอาเสี้ยกิมหงวน ได้ลงทุนลงแรงมากกว่าเพื่อน เพราะเขาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการอุปสมบทของท่านผู้ใหญ่ทั้งสอง

ตอนหัวค่ำ คืนวันเสาร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม

บ้าน "พัชราภรณ์" อุณหภูมิพัดพัดคึกคัก แสงสว่างไสวราวกับกลางวัน วงศาคณาญาติอยู่พร้อมหน้ากัน รวมทั้งแขกเหรื่อที่มาในงานอุปสมบทของเจ้าคุณปัจจนิกฯ และลุงเซยอีกมากมาย แน่นอนละ มันเป็นการบวชที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

คืนนี้จะได้มีการทำขวัญนาคทั้ง ๒ ตามประเพณี คุณหญิงวาดได้จัดงานเลี้ยงอาหารค่ำแบบโต๊ะจีนอย่าง มโหฬาร หลังจากอาหารค่ำผ่านพ้นไปแล้ว คุณหญิงก็เชิญแขกทุกคนขึ้นมานบดิน เพื่อฟังการกล่อมนาคโดย อาจารย์แยมั่นกกล่อมนาคมือหนึ่งแห่งประเทศไทย

ราว ๑๙.๓๐ น.

เสียงปี่พาทย์ไม้นวมของคณะจางวางเพลิง ได้เริ่มต้นบรรเลงเพลงสาธุการอย่างไพเราะ เจ้าคุณปัจจนิกฯ กับลุงเซยเปลี่ยนสัญชาติจากมนุษย์กลายเป็นนาคไปแล้ว โคนหัวเกลี้ยงทั้งสองคน โดยเฉพาะเจ้าคุณปัจจนิกฯ ใช้เวลาโคนเพียงครึ่งนาที่เท่านั้น เนื่องจากท่านมีผมอยู่ที่ท้ายทอยเพียงหลอมแหล่ไม่กี่เส้น ลุงเซยกับท่านเจ้าคุณฯ แต่งตัวแบบพ่อนาคนั่งสนทนากับท่านผู้มีเกียรติหลายคนอยู่ในห้องรับแขก

แม่เสื่อทั้ง ๔ กับเพื่อนหญิงหลายคน นั่งทำดอกไม้คลุมไตรอยู่ในห้องโถง ญาติมิตรและเพื่อนบ้านใกล้เคียง ล้วนแต่ท่านผู้ลากมากดีมีสตางค์นั่งหน้าสลอนอยู่บนพรมปูพื้น กลางห้องโถงมีบายศรีตั้งอยู่สำหรับทำขวัญนาค วงปี่พาทย์อยู่ทางขวามือ

เครื่องดื่มและเหล้าถูกนำมาเสิร์ฟตลอดเวลา เสียงสรรวเสเฮฮาของพวกแขกดั่งลั่นบ้าน ทุกคนปลาบปล้มใจที่เจ้าคุณปัจจนิกฯ กับลุงเซยอุปสมบทในคราวนี้

รถเก๋งคันหนึ่งแล่นเข้ามาในบ้าน "พัชราภรณ์" อย่างเข้มข้ม สุภาพบุรุษผู้สูงอายุนั่งอยู่ตอนหลังรถคือ ท่านเจ้าสัวกิมโซ้นเอง ท่านเจ้าสัวไม่สามารถจะมากินเลี้ยงได้ เพราะติดการประชุมที่สมาคม "ยกตั้งหยิบหวย" ซึ่งเจ้าสัวเป็นประธานกรรมการของสมาคมที่กล่าวนี้ พอเสร็จการประชุม เจ้าสัวก็รีบมาบ้าน "พัชราภรณ์" โดยเร็ว อย่างไรก็ตามในการอุปสมบทของเจ้าคุณปัจจนิกฯ กับลุงเซยนี้ เจ้าสัวกิมโซได้ให้ความช่วยเหลืออย่างมากมาย อาหารจีนที่เลี้ยงแขกท่านเจ้าสัวก็สั่งว่าจ้างภัตตาคารแห่งหนึ่งมาจัดทำ หมดเงินหลายพันบาท

เนี้ยเก๋งแล่นมาหยุดหน้าเรือนต้นไม้ พอเจ้าสัวก้าวลงมาจากรถ เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ก็พาคุณหญิงวาดเข้ามาหา

"แหม-เสียวใจจงใจแทบชากไปเลยครับ ที่มายล่ายมากินข้าวล้วย" ท่านเจ้าสัวพูดกับคุณหญิงวาด "พอปึกประชุมผมก็รีบมาเลย"

คุณหญิงยิ้มให้ท่านเจ้าสัว

"ดิฉันนึกแล้วว่า เจ้าสัวคงมาไม่ทัน เชิญบนตึกเถอะคะ"

เจ้าสัวกล่าวถามเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ เขาฯ

"เลี้ยงกล่อมนาคหรือยังครับ เจ้าคุณ"

"ยัง เจ้าสัว คนกล่อมนาคทำไม่ถึงไอ้เอ้อย่างนี้ก็ไม่รู้ เลยเวลามาตั้งครึ่งชั่วโมงแล้ว"

ท่านผู้ใหญ่ทั้งสามพากันเดินขึ้นไปบนตึก และเข้าไปในห้องรับแขกซึ่งขนาดทั้งสองกำลังสนทนากับแขกหลายคนที่มาในงานนี้ เจ้าสัวกิมโซ้นตะลึงเมื่อแลเห็นเจ้าคุณปัจจนิกฯ กับลุงเซยโคนหัวแต่งตัวแบบพ่อนาค

"เจ้าสัว" เจ้าคุณปัจจนิกฯ อุทานขึ้นดัง "มา เชิญนั่งเถอะ นึกว่าคืนนี้จะไม่มาเสียวอีก"

เจ้าสัวยิ้มแห้งๆ

"ว่า-แต่งตัวยังงี้เข้าที่เสอะ ไอ้ยา-หัวโล่งหมดทั้งสองคงเลย อาพี่เซยไวย ใจคอเบ็งยังงี้บ่าง"

พวกแขกอมยิ้มไปตามกัน

"ใจคอฉันก็ฟ้องแพ้วดีเจ้าแล้ว พรุ่งนี้ฉันจะได้บวชสมใจฉันแล้ว"

"ฮ้อ-ดีมาก พี่เชย ลือบวกลีลาว กลางคิงอ้าวจะซื้อข้าวหน้าไก่ ซ้อโจ๊กมาถวาย"

คุณหญิงวาดหัวเราะคิก

"กลางคืนพระท่านกินอะไรไม่ได้หรือเจ้าแล้ว เกินเที่ยงไปแล้วกินอะไรไม่ได้"

"เลี้ยงวัง กิงม่ายลายเยี่ยะบวกทำโล ทิวตายท่า พระเจ๊กอ๊กิงลาย ม่ายมีใครห้าม นี่พวกเด็กๆ ไปไหน
กั๊งหมดครับ"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ตอบแทนคุณหญิง

"อยู่ในห้องกลาง เจ้าแล้ว"

"อ้อ-ยังงั้นผมไปคุยกับพวกเด็กๆ ปูเหลียว" พุดจบเจ้าแล้วกิมไซก็พาตัวเดินออกไปจากห้องรับแขก

ประมุขแห่งบ้าน "พัชรภรณ์" ทั้ง ๒ ท่านทรุดตัวนั่งลงบนโซฟารัดตัวเดียวกัน แล้วสนทนากับพวกเจ้าคุณ,
คุณพระ, คุณหญิง, คุณนาย ที่เป็นเพื่อนบ้านใกล้เคียงของท่าน เจ้าคุณบัจฉริกา กับลุงเชยก็ร่วมสนทนาด้วย
จนกระทั่งเจ้าแก้ว เดินเข้ามาในห้องอย่างสงบเสงี่ยม เขาแต่งกายแบบสากลหรูหรา ซักสกินสีไซ้โก้ทั้งชุด
คุณหญิงวาดใช้ให้เจ้าแก้วเอารถไปตามอาจารย์แยมที่บ้านบางขุนพรหม

"อ้อ-ว่าไง" คุณหญิงวาดถามเบาๆ "อาจารย์แยมละ"

เจ้าแก้วทรุดตัวนั่งคุกเข่าข้างโซฟารัด

"รับประทานอาจารย์แยมเหลวไหลเสียแล้วครับ"

"อ้าว-ทำไมละ"

"รับประทานเด็กที่บ้านบอกว่าทางเราไม่ได้ให้เงินมัดจำไว้ รับประทานอาจารย์แยมเลยไปกล่อมนาครที่
ตลาดพลูขอรับ"

"อูอะ" เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ อุทานขึ้น "ทำยังไงกันดีละพิธีก็เตรียมไว้แล้ว ถ้าไม่ได้มีการทำขวัญนาคก็จะเสีย
ธรรมเนียมไป อีตาแยมนี่แกยัวจ้งไว้วัย หน้อยเนอะ ไม่ได้ให้เงินมัดจำไว้เลยไม่มา"

พวกแขกผู้ใหญ่อมยิ้มไปตามกัน ท่านเจ้าคุณมหาสมบัตินี้ เพื่อนบ้านของเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ เอ่ยขึ้นว่า

"เมื่อเราเตรียมพิธีไว้แล้วก็อย่าให้เสียพิธีได้ หาใครแทนอาจารย์เปรตนั้นสักหน่อยไม่ได้หรือเจ้าคุณ"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ หัวเราะมองไปรอบๆ ห้อง

"พวกเราใครพอจะกล่อมนาครได้บ้างละ"

สุภาพสตรีสูงอายุคนหนึ่งพุดขึ้นเบาๆ

"ในที่นี้ เห็นจะไม่มีใครกล่อมนาครได้หรือคะ ดิฉันได้แต่กล่อมลูก"

ลุงเชยพุดขึ้นดังๆ

"เจ้าคุณ ฉันทึกได้แล้ว อาจารย์แยมนะไม่มาช่างมารดามัน เราจะได้ไม่ต้องเสียเงิน ให้อายหมากรมัน
กล่อมนาครแทนก็ได้ อ้ายหลานฉันคนนี้นั้นฉลาดหน่อย กล่อมพอเป็นพิธีเท่านั้น"

คุณหญิงวาดเห็นฟ้องด้วย

"โอ-จริงซิคะ พี่เชย เจ้ากรคงรับหน้าที่แทนอ้ายแยมได้"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ สะดุ้งโหยง

"ทำไมไปเรียกเขาอ้ายแยมละ เขาเป็นอาจารย์"

"อาจารย์อาชามช่างมันประไร คนฉิบหายบรรลัยจักร หมาจะเกิดชิงหมาเกิด รับปากเป็นมันเป็นเหมาะว่า
จะมาแล้วไม่มา" คุณหญิงพุดอย่างโมโห หันมาบอกคนใช้แก่นแก้วของท่าน "อ้ายแก้วไปตามอ้ายกรมาซิ"

เจ้าแก้วรับคำสั่ง รีบผลุนผลันลุกขึ้นเดินออกไปจากห้อง ลุงเชยมองดูน้องสะใภ้ของแกอย่างตื่นๆ

"อ้อฮือ คุณหญิงนี่ดำเป็นไฟแลบเลยฮิ"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ พุดกลับเกสื่อน

"เขายังงั้นแหละ พี่เชย ปากร้ายใจดี ไม่ถูกใจละก็ เป็นไฟไหม้ลำเพ็งละ เดี่ยวเดี๋ยวก็หาย"

คุณหญิงวาดยิ้มแห้งๆ นึกจะอายที่ท่านกล่าวคำพรุสวาทต่อหน้าแขกผู้มีเกียรติ
อีกสักครู่หนึ่ง นิกรพอมทะเล้นก็เดินอมยิ้มเข้ามาในห้อง ท่านผู้ใหญ่หลายคนต่างยิ้มให้เขา
"คุณอาให้หาผมหรือครับ"
"เออ-แกกำลังทำอะไรอยู่ล่ะ"
"ช่วยเขาตีระนาดเอกครับ คนระนาดเขาเมามากไปหน่อย ผมเลยรับอาสาแทนเขา"
ลุงเซยหัวเราะก๊าก
"อ้ายหลานข้ามันเป็นทุกอย่าง ยิ่งยกย่องได้ทั้งนั้น"
"อ้อ ถนัดครับ-ง่า-ปางองค์..."
เจ้าคุณปัจจนิกฯ โบกมือ
"พอไวย ไม่ต้องร้อง"
คุณหญิงวาดกล่าวกับหลานชายของท่านอย่างเป็นทางการ
"เจ้ากร อ้ายอาจารย์แย้มที่เราจ้างมากล่อมานาคมันยากทำเกิดไม่มาเสียแล้ว แกรับหน้าที่กล่อมขนาด แทน
หน่อยได้ไหมล่ะ ม่ายยังงั้นจะเสียพิธี"
นายจอมทะเล้นทำหน้าที่ชอบกล
"จะให้ผมทำขวัญนาค"
"เออ-แกคิดว่า แกสามารถที่จะร้ายยาวเป็นกลอนสดกล่อมนาคได้ไหมล่ะ ช่วยหน่อยเถอะลูก"
นิกรพยกหน้าซำๆ
"ก็พอได้ครับ แต่จะให้ไผ่เราเพราะพริ้งเหมือนที่เขากล่อมกันเห็นจะเป็นไปไม่ได้ นอกจากกล่อมแบบ
เฮงชวย เพราะบ้างไม่เพราะบ้าง"
เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ว่า "ก็ยั้งงั้นนะซี เอาละ แกไปเตรียมตัว ประเดี๋ยวอาจจะพานาคไปที่ห้องโถง"
นิกรยีนทำตาปริบๆ แล้วลองต้นกลอนสดกล่อมนาคเสียงกังวานลั่นบ้าน
เบื้องนี้ นับว่าเป็นมหาฤกษ์มงคลสมัย
พ่อนาคทั้งสองมีใจจะอุปสมบท
ตามพิธีการกำหนดกะไว้แล้ว
พ่อนาคเจริญตามแนวเบ็องบาทพระศาสนา
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า...
เสียงตบมือเสียงหัวเราะดังลั่นห้องรับแขก ใครต่อใครพากันชมเปาะ นิกรทำหน้าที่เรียบร้อยชอบกล
อำนาจของวิสก็ทำให้เขาว่ากลอนสดออกมาได้อย่างคล่องแคล่ว เจ้าคุณปัจจนิกฯ มองดูลูกเขยของท่านด้วยความ
ประหลาดใจอย่างลั่นเหลือ
"บา-ไม่เลวเลยไวยกร สุ่มเสียงของแกรวากับนักแหล่เทศน์รุ่นเก่าที่มีชื่อเสียง"
นิกรอมยิ้ม
"เทศน์ยังได้นะครับ ผมจะว่ามหาพนให้ฟังสักแหล่" แล้วนิกรก็แหกปากว่าแหล่เทศน์ทันที
ยังมีวิหคนางนกยาง
เที่ยวอยู่ในกลาง-บ่อบึง
เมื่อเป็นมนุษย์ สุดรำพึง
นางตื้อดิ่งชอบแต่งตัว
ผิวเดือนให้ทำบุญ
นางกลับเคืองขุนหม่อมมัว
สะบัดหน้านางด่าแม่ผิว
นางไม่เกรงกลัวซึ่งสา...มี...
เสียงหัวเราะครื้นเครงดังลั่นห้องรับแขก ลุงเซยเปลोटัวถึงกับยกมือไหว้ นิกร

"โหว้ละวะ อ้ายหมา แผลให้จบหน่อย เข้าทีมาก"

นิกรฝันยิ้ม

"ได้แค่นี้ครับ ฟังลำดับดีกว่าครับ"

"พอ" คุณหญิงวาดตะโกนลั่น "ไป-ไปเตรียมตัวทำขวัญนาค"

นิกรหัวเราะ

"ครับ ผมจะรีบไปเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเดี๋ยวนี้ แต่ผมต้องขอให้อ้ายหงวนเป็นผู้ช่วยสักคนนะครับ
กลุ่มคนเดี่ยวไม่ไหว เสียงแห้ง"

คุณหญิงวาดพยักหน้า

"เอา-ได้ ตามใจเถอะ ขอให้พิธีทำขวัญนาคมันผ่านไปได้อีกแล้วกัน"

นิกรชวนเจ้าหัวพาเดินออกไปจากห้องรับแขก บรรดาท่านผู้ใหญ่ต่างหัวเราะคิกคักไปตามกัน พอใจในความ
หมิ่นทะลึ่งที่น่ารักของนิกร

นาฬิกาปารีสเรือนใหญ่ในห้องโถง บอกรเวลา ๒๑.๐๐ น.

เสียงฆ้องชัยครางกระหึ่ม แล้วปี่พาทย์ของคณะจางวางเพลิงก็เริ่มบรรเลงด้วยไม้ฉาบอย่างไพเราะ ภายใน
ห้องโถงอันกว้างขวางแน่นขนัด เต็มไปด้วยมิตรสหายวงศาคณาญาติของนาคทั้งสอง

เจ้าคุณปัจจุบันฯ กับนายเขยนั่งอยู่ข้างบายศรีและเทียนชัย เสียงจ๊อกแจ๊กจ้อแจของใครต่อใครลั่นสุดลง
เมื่อนิกรกับกิมหงวนเดินลงบันไดมาจากชั้นบน สองเกลอนุ่งผ้าม่วงโจงกระเบน สวมเสื้อกุยเฮง มีผ้าขาวม้าห่มสะพาย
เฉียงทำทางเคร่งขรึม ภาคภูมิราวกับนักกล่อมนาคมืออาชีพ

คณะพรรค ๔ สหายหัวเราะคิกคักไปตามกัน นิกรกับกิมหงวนพากันมานั่งเบื่องหน้านาคแก่ทั้งสอง
แล้วนายจอมทะเล้นก็จัดแจงจุดเทียนชัยขึ้น มันคือเทียนชี้ผึ้งขนาดใหญ่

ภายในห้องโถงเงียบกริบ นิกรยกเทียนชัยขึ้นแล้วประกาศขึ้นดังๆ

"ท่านสาธุชนทั้งหลาย โปรดรับเทียนต่อๆ กันไป เพื่อเป็นสวัสดิพิพัฒน์มงคลแก่พ่อนาคทั้งสอง"

อาเสี่ยตีฆ้องดังกระหึ่มลั่นห้อง แล้วร้องโห่

"โห่-ฮั้โห่ ฮั้โห่...โห่..."

"ฮั้ว"

"มุย"

"โห่-ฮั้โห่ ฮั้โห่...โห่..."

"ฮั้ว"

"มุย"

อาจารย์นิกรกระแอมเบาๆ นั่งตัวตรงเบื่องหน้าไมโครโฟน เริ่มต้นกล่อมนาคด้วยกลอนสดเท่าที่เขาคะนึกได้

"พ่อนาคเอ๋ย นับว่าเป็นบุญกุศลแห่งศรัทธาน่า...

พ่อนาคทั้งสองจะได้เข้าร่วมพระศาสนา...

ละฆราวาสบรรพชาเป็นภิกษุสงฆ์...

เจริญรอยพระบาทแห่งองค์พระศาสดาผู้ล้าเลิศ...

ซึ่งจะก่อเกิดเป็นเนื่อนานุญอุบอุ่นในผ้ากาสาหวัด...

ถึงแม้แต่มาชะแระแก่ชรายังปฏิพัทธ์ตัดใจบวช...

สละอี่เล็กๆ ที่เคยนวดเมื่อยามนอน...

ยึดพระธรรมคำสอนเป็นที่ตั้ง...

โหล้งเคเหตุกวันตั้ง...พ่อนาคเอ๋ย...

พ่องงฟังเขยขวัญและหลานยาสาธยาย..."

แล้วนิกรก็ทำหน้าที่เรียกระนาด หันมากระซิบกับเสี่ยหงวน

"ต่อทีโหว้ย กันติดแล้ว"

อาเสี้ยมเข้มแข็งๆ

"ต่อว่ายังไงล่ะ"

"เถื่อนน่า ยังไงก็ได้ ว่าส่งเดชเรื่อยเปื่อยไปก็แล้วกัน"

กิมหงวนพยักหน้า แล้วกล่อมขนาดต่อนิกร

"...อันคนเราเกิดแก่เจ็บตายหนีไม่พ้น...

อุตุล่ำที่สะสมไว้เหลือล้นซึ่งเงินทอง...

ให้เขาทุ้เรียกห้องดอกเบี๋ยแพง...

จะกินเข้าไปก็แสดยงไม่ยอมกิน...

กระดุกซ์ดมันไม่ถวิลจนวันตาย...

เงินทองมีอยู่มากมายก็สูญเปล่า...

ใครเล่าที่จะเอาไปได้...

ควรจะทำเพื่อแผ่มีน้ำใจไฟเมตตา...

สละทรัพย์สินเงินตราให้ลูกหลาน...

เกิดชาติหน้าห้วจะได้ไม่ล้านเพราะผลบุญ..."

นิกรกล่อมขนาดต่อทันที

"โดยเฉพาะลูกเขยควรเจือจุนให้มากๆ...

ลูกเขยเอ๋ย...ยอมตระหนี่ถี่เหนียวอดอยากด้วยมีกรรม...

สึกมาแล้วลู่จงทำให้สปรอท...

ใช้เงินให้มันววยวอดอย่าเสียดาย...

ด้วยว่าเงินทองของนอกกายหาได้ถม...

มิควรที่จะปรารภเก็บมันไว้ให้ปลวกกิน"

ขนาดทั้งสองอดรันทนฟังต่อไปไม่ไหว ก็เงยหน้าขึ้น เจ้าคุณปัจจุบันก็ฯ เอ็ดตะโรลัน

"พอไวย อย่ายกล่อมเลย ประเดี๋ยวจะถูกเตะ"

เสียงหัวเราะดังขึ้นลั่นห้องโถง

"พอแล้ว" ลู่เซยตะโกน "มีแต่เขากล่อมให้ระลึกถึงคุณพ่อแม่ นี่มีงมากล่อมใจข้าให้เลิกซีเหนียว ชะ ชะ คนอย่างข้าไม่ใช่คนซีเหนียวไวย แต่ข้าไม่ยอมใช้เงินของข้า"

นิกรจัดแจงทำขวัญนาคด้วยการเวียนเทียนโห้ออีกครึ่งหนึ่ง แล้วพิธีทำขวัญนาคแบบเฮงชวยก็สิ้นสุดลงอย่างไม่เรียบร้อย

ต่อจากนั้น บรรดาแขกที่มาในงานก็ร่วมสนุกสนานครึกครื้นรื่นเริงกัน ภายในห้องโถงดัดแปลงเป็นที่รำวง คณะพรรค ๔ สหายได้เล่นรำวงกันเต็มที่ คุณหญิงวาดกับเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ก็ร่วมรำวงกับเขาด้วย ปีพาทย์คณะจางวางเพลงบรรเลงเพลงรำวงได้ดีมาก ๔ สหายจับคู่กับเมียๆ ของเขา แต่ต่อมาก็พยายามจับคู่กับเพื่อนสาวของเมียที่มาช่วยงาน

อาเสี้ยมกิมหงวนกับนิกรดื่มเหล้ามันเมาจนแทบจะครองสติไม่ได้ ๒ สหายชวนกันออกมาค้ายแก้วข้างหลังตึก และนั่งเหยียดแข้งเหยียดขาอยู่บนพื้น เสื้อผ้ายับยู่ยี่ ผมเผ้ายุ่งเหยิงไม่เป็นผู้เป็นคน

"โอ๊ย-เมาเหลือเกินไวย" อาเสี้ยมพูดเสียงอ้อแอ้ "นี่มันที่ไหนนี่หว่า"

นิกรลืมหูลืมตามองดูโลก แล้วล้มตัวลงนอนหนุนตักอาเสี้ยม

"จะเป็นที่ไหนหรือยังไวยสำคัญ แอ่...สำคัญแต่ว่าเมื่อเมาเหล้ามันก็ต้องมีผู้หญิง จริงแหมะเกลอ ไปเที่ยวบ้านเจ้าหนอมดีกว่า"

อาเสี้ยมเป่าปากเบาๆ

"ว่า-กินอย่างนี้เขาเรียกว่ากินเพื่อหมา"

นิกรพยักหน้า

"ดี เราเป็นคนที่ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หมามันบ้าง" พุดจบนายจอมทะเล้นก็ลุกขึ้นนั่ง ประคองอาเสี้ยกิมหงวนให้ลุกขึ้นยืน "ไป-กูขับรถเอง มึงเมามากนั่งไปเฉยๆ"

กิมหงวนทำตาปริบๆ

"ไปไหนวะ"

"ไปหาเจีหนอมยังงีงเล่า ตีมสุราแล้วมันก็ต้องโลมนารีชีวะ"

"โธ่ ความว้าวยังไม่ทันจะหาย ความควายมันจะเข้ามาแทรก ให้ดิเรกมันตรวจเลือดเมื่อวานนี้เอง มันบอกว่ายังบวก ๔"

นิกรโบกมือ

"อย่าไปเชื่อมันเลยวะ หมอฉิบหาย...ตรวจส่งเดช ตรวจที่โรบบเชื้อโรคทุกที่ แก่คิดดูชีวะ เชื้อโรคทำไมมันถึงจะจงมายุ่งกับเรา มันต้องไปอยู่คนอื่นบ้างซี หมอยังงี้เชื่อไม่ได้ เชื่อชาติกว่า จริงมะ"

เสี้ยหงวนหัวเราะ

"พุดดีๆ เกอะวะ อย่าให้ลั่นไกมันพ่นกันนักเลย ฟังไม่รู้เรื่องไวย"

"ฟังไม่รู้เรื่องก็ต้องแข็งใจฟัง คนเมานี้หว่า ไป-ไปบ้านเจีหนอม แล้วแกต้องเป็นคนจ่ายอัฐนะ ม่ายงั้นไม่นับถือ"

อาเสี้ยยอมยิ้ม

"อ้อ ถ้าออกอัฐละก้อนับถือ"

"ยังงั้น เราเพื่อนกันนี่หว่า"

เสี้ยหงวนยกมือตบหลังนิกรเบาๆ

"อย่าไปเลยวะ นี่มันเกือบสองยามแล้ว แหกหรือเขากลับกันเกือบหมดแล้ว นอนบ้านเราดีกว่า"

"ไม่ไหวๆ นอนยังงีงกัน เมาเหล้ายังงี้เมียถึงตกเตียงแน่ ไปอาละวาดบ้านเจีหนอมดีกว่า"

การสนทนาสิ้นสุดลงเมื่อเจ้าคุณปัจจนิกฯ กับลุงเซยในเครื่องแต่งกายนาคพากันเดินออกมาทางหลังตึก นาคทั้งสองหยุดชะงักข้างกิมหงวนกับนิกร

"ชะ ชะ แอบมายืนชมวิวกันอยู่ที่นี่เอง นึกว่าขึ้นไปนอนเสียแล้ว" ลุงเซยพุดพลางหัวเราะพลาง "ยังงีงเมามากเขี้ยวหรืออ้ายหมา กลิ่นเหล้าที่ปากเอ็งยังกะโรงเหล้าที่นครสวรรค์เขี้ยวอิ"

อาเสี้ยยักคิ้ว ยืนโงงเงนเหมือนกับจะล้ม

"ครับ คินนี่ผมสนุกเต็มที่ ดีใจที่คุณลู่กับคุณอาจะได้บวชพรุ่งนี้"

นิกรยกมือจับข้อมือเจ้าคุณปัจจนิกฯ

"ไปเที่ยวกับผมเถอะครับ คุณพ่อ เทียวไว้ลายฆราวาส ไหนๆ พรุ่งนี้ก็จะบวชแล้ว"

ท่านเจ้าคุณหน้าตื่น

"ไปไหนวะ อ้ายกร"

"ไปบ้านเจีหนอมซีครับ เอาลุงเซยไปด้วย ไปนอนที่นั่นพรุ่งนี้ตื่นแต่เช้ารีบมาบ้าน มีเวลาเตรียมตัวทันถมไป"

"เฮ้ย" เจ้าคุณปัจจนิกฯเอ็ดตะโรลั่น "ช้าเป็นนาคแล้ว มีอย่างที่ไหนวะ จะชวนนาคไปเที่ยวอ้ายพ่อน้อย่างนั้น"

นิกรชักฉิว

"ก็ยังไม่เป็นพระนี่ครับ ไปน้า"

ลุงเซยถามเจ้าคุณปัจจนิกฯ เบาๆ

"อ้ายหมา ๒ ตัวนี่มันจะชวนเราไปไหนครับ เจ้าคุณ"

"ชวนไปเที่ยวช่องผู้หญิงนะซี"

ชายชราสะดุ้งสุดตัว

"บู๊โธ่ มึงนี่มารมาประจัญแล้วไวย แล้วกัน จะชวนนาคไปเที่ยวช่อง คนใกล้จะบวชไปไหนได้ระอะ ข้าไม่ไปหรอก เอ็งอยากไปก็ไปกันซี"

นิกรกระซอกมีดพกออกมาจากใต้เข็มขัด

"ไม่ไปผมแทงตายท่าเลย จะไปหรือไม่ไป"

กิมหงวนนึกครึ้มขึ้นมาที่ล้วงกระเป๋ากางเกงหยิบปืนพกออกมาจ้องนาศทั้งสอง

"ไม่ต้องพูดอะไร ลงบันไดหลังตึกอ้อมไปทางหน้าบ้านเดี๋ยวนี้ ถ้าขัดชินพ่อยิ่งม่องเท่งเลย ให้ดินตาย

คุณอา ก็ทราบดีแล้วว่าคนเมานะฆ่าคนได้ง่ายๆ"

เจ้าคุณปัจจนึกฯ กับลุงเซยตัวลั่นจิ้งก ชยชรา ร้องไห้โฮ ยกหลังมือเช็ดน้ำตา

"อ้ายฉิบหาย มีอย่างไหนชวนนาศไปเล่นจ้ำบ๊ะ โธ่-ช้ายอยู่ตั้งหลายวันทำไมเอ็งไม่ชวน เอ็งจะให้เข้าไปเที่ยวกับเอ็งทั้งๆ ที่ข้าหัวโล้นอยู่ในเครื่องนาคยั้งงั้นะเรอะ ฮือ ฮือ มึงตกรกแน่ๆ เพราะมึงเป็นมารประจัญฏ"

นิกรตวาดแว๊ด

"หยุด ไม่ต้องพูด ไป-เดินลงบันไดไปเดี๋ยวนี้"

ทันใดนั้นเอง คุณหญิงวาดก็พาตัวเดินออกมาจากห้อง เจ้าคุณปัจจนึกฯ แลเห็นเข้าก็ใจชื้นรีบร้องเรียกท่านทันที

"ช่วยผมด้วยคุณหญิง"

คุณหญิงวาดสะดุ้งโหยง หมุนตัวกลับวิ่งพรวดพราดเข้าไปในห้อง แต่แล้วก็เดินจรดปลายเท้ายังออกมาอีก กิมหงวนกับนิกรทำท่าจะวิ่งหนี นาคทั้งสองช่วยกันตะครุบตัวไว้ คุณหญิงวาดปราดเข้ามา

"อะไรกันคะ เจ้าคุณ"

ลุงเซยรีบฟ้องทันที

"อ้ายหอก ๒ คนนี่มันใช้อาวุธขู่เชิญฉันจะคุณหญิง มันบังคับฉันจะให้ไปเที่ยวชองกับมัน ฉันไม่ไปมันจะฆ่าฉัน อ้ายกรมันมีมีดี อ้ายหมาหงวนมันมีปืน ฉันเสียวะตือไปหมดแล้ว"

คุณหญิงวาดมองดูหลานชายจอมทะเล้นของท่าน นิกรยกมือไหว้ปะหลกๆ รีบพุดกลบเกลื่อน

"เปล่าครับ ผมล้อเล่นนะครับ"

"ไม่ใช่เพื่อนเล่นของแกลจะบอกให้ เมาแล้วอาละวาดยังงั้นหรือ ประเดี๋ยวแม่ตบชี้หูไหลทั้งสองคน ตายตายคูชี่ อ้าวไว้เต็มบ้าน อนิจจัง ทุกข์เฮี้ย นึกแล้วเห็นหายหน้าไป อยากรู้ก็คงมานอนหมอบอยู่ทางหลังตึก ไป-ขึ้นไปพักผ่อนหลับนอนทั้งสองคน นี่แหละ เขาว่ากินเพื่อหมา"

สองสหายอมยิ้ม เดินโซซัดโซเซกลับเข้าไปในห้องกลาง

วันรุ่งขึ้น

หลังจากเที่ยงวัน ขบวนแห่หน้าอ้นยาวเหยียดก็เข้าที่เตรียมพร้อม รั้วขบวนทั้งหมดอยู่ในบังคับบัญชาของคุณหญิงวาด คณะพรรค ๔ สหายทุกคนเหน็ดเหนื่อยไปตามกัน

๑๒.๓๐ น.

ขบวนแห่ได้เริ่มเคลื่อนออกจากบ้าน "พัชรภรณ์" ไปตามถนนพญาไท คุณหญิงวาดสวมกางเกงขี๊ว สวมท้อปู้ด, ดิดสะเปอร์, เช็ตแขนยาวพับแขน สวมหมวกกันแดด มือถือธงตราพญานาค นั่งอยู่บนหลังม้าดำอย่างสง่าผ่าเผยนำขบวน ต่อมาท่านเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ขี๊วสีขาว แต่งกายแบบนักกรโรมันสวมเสื้อเกราะแต่ไม่ได้สวมหมวก

แล้วก็ถึงแม่เสื่อทั้ง ๔ นันทา, นวลลออ, ประภา, ประไพนั่งถือไตรอยู่ในรถเปิดประทุนคันใหญ่ ตละนาง แฉล้มแซมซ้อย ในเครื่องแต่งกายแบบไทยเดิม

เสียงกลองสิงโต เสียงฉาบดังสนั่นหวั่นไหว สิงโตกางตุ้ง ๓ ตัวเชิดอยู่บนรถโกดังตัวละคัน ต่อจากสิงโตก็ถึงแท่งบ้องหรือกลองยาว ซึ่งมีนิกรเป็นหัวหน้า เจ้าแห้วเป็นผู้ช่วย พล, นิกร, กิมหงวนและ ดร.ดิเรก แต่งกายแบบไทยเดิม สะพายกลองยาวคนละใบ เจ้าแห้วตีฉาบ

นายจอมทะเล้นกับเสี่ยหงวนรำบ้อเข้าหากัน ใช้มือและศอกตีกองยาว ลอยหน้าลอยตาอย่างสนุกสนาน

"ม่งๆ มงเท่งม่ง เท่งม่งๆ มาละโหวย เอามาละมา มาแต่ของเขาของเราไม่มา ตะละร้า"

แล้วก็ถึงนาคเจ้าคุณปัจจนิกะ กับลุงเขยนั่งขัดสมาธิประนมมือถือดอกไม้ธูปเทียนอยู่บนกุบหลังข้างคนละตัว
ประชาชนคนดูตื่นตื่นที่เห็นนาคซีข้าง พวกเด็กๆ โห่ร้องกันเกรียวกราว

"โวย นาคหัวโล้นโวย แก่แล้วยังบวชอีกโวย"

เจ้าคุณปัจจนิกะ หันมาทำตาเขียวกับพวกเด็กๆ ที่พ่อแม่ไม่สั่งสอน เพราะมัวแต่อาบเหงื่อต่างน้ำทำมาหากิน
ไม่มีเวลาสอนลูก แล้วเจ้าคุณก็บอกกับความชัง

"เฮ้ย-ความ ชังข้างเข้ากระต๊อบอายพวกเด็กเหล่านั้นที่เถอะวะ"

ความชังหันมายิ้มกับท่านเจ้าคุณ

"ไม่ได้หรอกครับ ชินกระต๊อบคนตายผมก็ติดคุกเท่านั้น"

ต่อจากนาคก็ถึงหัวโต ๔ หัว มีกลองยาวบรรเลง แล้วก็ถึงรถแตรวง ๑ วง เป่าเพลงขันจ้อหว่ออย่าง
ครึกครื้น

ขบวนรถเก่งร่วม ๕๐ คัน คลานกันไปเป็นแถว ภายในรถล้วนแต่พรรคพวกของนาคทั้งสอง และส่วนมาก
เป็นผู้หญิงสาวนั่งชูคอเก๊กหน้าอยู่ในรถเก่งคันงามเหล่านั้น

แล้วก็ถึงการแสดงจำเริญ เปิดหน้าเปิดหลังอย่างน่าหวาดเสียว ๑ คันรถ ตัวนางจำเริญแต่ละคนราวกับชุด
มาจากขุมมรกต แสดงไปแค้นๆ อย่างเสียไม่ได้ แต่ถึงกระนั้นคนดูทั้งสองฟากถนนก็พอใจมาก โห่ร้องกันเกรียวกราว
มีการตะโกนขอร้องให้ไปมากๆ ต่อจากจำเริญก็ถึงดนตรีจีนแบบจีนเดิม คือมีปี่ชวา ม้าล่อซออู้ในความควบคุมของ
เจ้าลัวกิมไซ

ท้ายขบวนแห่ครื้นเครงด้วยเสียงกลอง และเสียงฉาบของพวกแขก นายภควานจันทร์ เขยกยามเก่าแก่
ของบ้าน "พัชรภรณ์" เป็นหัวหน้า ส่วนนักดนตรีไม่ต้องจ้างมาจากไหน เพื่อนๆ เขยกยามของเจ้าบาบุญนั่นเอง
นายภควานจันทร์เป็นต้นเสียง แหกปากร้องเพลงลั่นถนน ไม่ยอมแพ้พวกดนตรีจีน เสียงเพลงแขกทำให้
ประชาชนคนฟังครึกครื้นไปตามกัน

"จาปนายะราชา กาฮัรยา...โลตีกะหรีป๊าบ กาโฮ้ บ้อมเบ การาจี พาหุรัต..."

ไม่มีขบวนแห่นาครายใดที่จะทัดเทียมกับขบวนแห่นาคแก่ทั้งสองนี้ เพราะเจ้าภาพล้วนแต่มีสตางค์
จากถนนพญาไทตรงมาสะพานพระราชเทวี เลี้ยวซ้ายเข้าถนนเพชรบุรีมาทางสะพานยมราช ข้ามทางรถไฟเลี้ยวขวา
เข้าถนนพิษณุโลกตัดตรงไปวัดเบญจมบพิตร

แล้วขบวนแห่ก็เดินทางมาถึงวัดก่อนเวลาฤกษ์อุปสมบทเล็กน้อย ที่วัด แยกที่ได้รับเชิญมาในงานอุปสมบท
นับจำนวนร้อยมารอคอยอยู่แล้ว

ในชั่วโมงเดียวกันนั่นเอง พิธีประทักษิณรอบพระอุโบสถก็เริ่มต้นเสียงเครื่องดนตรี แตรวง, ล่อโก้, เกิดเทิง
ดังสนั่นหวั่นไหวไปหมด จนกระทั่งพระเจ้าหนวกหูไปตามกัน เจ้าคุณปัจจนิกะ นั่งบนคอกิมหงวนและนายเขยนั่งบน
คอกนิกร ดร.ดิเรกเป็นต้นเสียงโห่

"โห-ฮือโห่ ฮือโห่ฮือโห่...โฮ..."

"ฮือ"

รอบที่หนึ่งผ่านพ้นไปแล้ว พอเข้ารอบที่สองนิกรก็ชักเมื่อย น้ำหนักตัวของลุงเขยในราว ๖๔ กก.
นายจอมทะเล้นเริ่มเดินตุ้บตุ้บเป่ บางทีก็ทำท่าจะหกล้ม ลุงเขยต้องรีบตะครุบศีรษะนิกรไว้

"เฮ้ยๆๆ อ้ายหมา อย่าให้ล้มนะโวย ประเดี่ยวนาคปากแตกเลยไม่ต้องบวชกัน"

นิกรยิ้มแห้งๆ

"ไม่ไหวครับ ตัวคุณลุงหนักเหลือเกิน มิหนำซ้ำตุ้บตุ้บแหลมชะด้วย เห็นจะไม่ถึงสามรอบละครับ"

พูดจบนิกรก็หมดแรงหกล้มป๊าบ ลุงเขยร้องสุดเสียงหน้าไถลลงไปบนพื้นหินพลิกหงายไปหลายทอด
ใครต่อใครรีบเข้ามาช่วยประคองนาคให้ลุกขึ้น

"แย่จริง พี่เขย" เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ร้องลั่น "หน้าตาถลอกปอกเปิกยังกะถูกหมาพาด เห็นไหม"

นายเขยยืนหัวเราะ

"ไม่เป็นไร นิดหน่อยเท่านั้น" แล้วแกก็หันมาเล่นงานนิกร "เอ็งมันไม่แข็งแรงเหมือนอ้ายหงวนเลย โน่นเห็นไหม มันพาเจ้าคุณซีค้อมันไปอย่างสบาย รู้ยังงั้นข้าอ้ายหงวนดีกว่า"

นายจอมทะเล้นทำหน้าที่เรียกระดอชอบกล

"อ้ายหงวนมันตั้งสูงทั้งใหญ่กว่าผมนี่ครับ ผมอุตสาห์แบกคุณลุงมาได้อบครั้งก็ดีแล้ว ไร้-หนักยังกะกระสอบ ข้าวสาร"

คุณหญิงวาดหัวเราะหึๆ

"ซีค้อมันก็แล้วกันพี่ชาย"

ชายชราสะดุ้งโหยง

"ไม่ได้หรือก มีอย่างที่ไหน นาคซีค้อมันนี่"

"ถ้ายังงั้นก็เดินไป" เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ พุดตัดบท "ไป-พี่ชาย ขบวนแห่หยุดชะงักหมดแล้ว"

นายเชยออกเดินกระโพลกกระเผลก บ่นพึมพำ พิธีเวียนรอบโบสถ์ทั้ง ๓ รอบ ได้ผ่านไปโดยไม่เรียบร้อย คณะพรรค ๔ สหายก็พานาคเข้าโบสถ์เพื่อขออุปสมบทต่อพระอุปัชฌาย์และพระภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย

ในราว ๑๕.๐๐ น. เศษ การอุปสมบทก็สิ้นสุดลงอย่างน่าปลื้มใจ เจ้าคุณปัจจนิกฯ กับลุงเชยละเพศฆราวาส เป็นบรรพชิตแห่งมหานิกายแล้ว ท่านเจ้าคุณปัจจนิกฯ มีฉายาใหม่ว่า พระโกปิโธ และลุงเชยเศษฐิณครสวรรค์ มีฉายาว่าพระโตกิโอ ซึ่งมีฉายาคัลล่ายๆ กัน

๒ พระภิกษุออกมาจากโบสถ์อย่างเคร่งขรึม ญาติมิตรห้อมล้อมพร้อมพรวุ แบกของถวายพากันไปยังกุฏิ ทั้งสององค์อยู่กุฏิเดียวกัน พระภิกษุเจ้าคุณปัจจนิกฯ เคร่งมาก ส่วนหลวงลุงเชยครองสะบงจีวรร่มรำมไปสักหน่อย

คณะพรรค ๔ สหาย แห่กันเข้ามาจนเต็มกุฏิ พระบวชใหม่ทั้ง ๒ นั่งบนอาสนะ รับของถวายที่ใครต่อใคร พลัดเปลี่ยนกันเข้ามาประเคน ท่านสมุห์บิณฑุกพระพี่เลี้ยงนั่งอมยิ้มอยู่ทางหนึ่ง

เมื่อใครๆ ถวายของกันหมดแล้ว ๔ สหายก็ถือถาดคลานเข้ามาอย่างเก้ๆ กังๆ แล้วประเคนของถวาย พระบวชใหม่

"แหม-คุณพ่อแต่งเป็นพระยังงี้เข้าที่คืนะครับ" ดร.ดิเรกพุดเสียงลั่นกุฏิ "ผมรู้สึกว่าคุณพ่อสง่าขึ้นอีกเป็นกอง"

พลจู่ย์ปากห้ามดิเรก

"เฮ้ย-แกนี่ช่างไม่รู้จักธรรมเนียมบ้างเลย พุดกับท่านยังงี้ไม่ได้ ท่านเป็นพระแล้วต้องเรียกท่านว่าหลวงพ่"

ดร.ดิเรกยิ้มแห้งๆ

"ออไร้-ออไร้ ไร้ไร้ใครรู้จักธรรมเนียม ไร้ไร้เป็นคนฝรั่ง ไร้ไร้เคยในเรื่องพระเรื่องเจ้า"

กิมหงวนพุดเสริมขึ้น

"แล้วกันจะเรียกท่านว่ายังงี้ไวย ไร้ไร้ไร้จะเข้าอกเข้าใจในเรื่องนี้เหมือนกัน"

นิกรอวดรู้ก็บอกกิมหงวน

"เรียกหลวงพี่ก็ได้"

เสี่ยหงวนหัวเราะ

"เรียกหลวงพี่ได้ระอ ท่านเหล่าเหยแล้ว หลวงพี่นะพระหนุ่มๆ ไวย"

นิกรค้อนควับ

"ตามใจแกเถอะวะ แกจะเรียกว่าหลวงอาหรือท่านมหาหรือท่านสมิได้ทั้งนั้น แล้วแต่แกจะเรียกท่านเถอะ"

พระภิกษุเจ้าคุณปัจจนิกฯ สะดุ้งโหยง

"นี่-คุณกิมหงวน อาตมาเป็นพระบวชใหม่คุณควรเรียกอาตมาภาว่าหลวงอา อย่าเรียกท่านมหาคือพระที่ สอบปริยัติธรรมได้ และอย่าเรียกอาตมาว่าสมิเป็นอันขาด ท่านสมิคือพระที่ชโมยเขาแล้วถูกบังคับให้สึก เขาเรียกกันว่าสมินั้น สมินี่"

กิมหงวนทำตาปริบๆ ยกมือไหว้เจ้าคุณปัจจนิกฯ แล้วพุดยิ้มๆ

"เจริญพร อาตมาเองก็ไร้ไร้จะเข้าใจในเรื่องพระเจ้าหรือครับ ผิดพลั้งไปบ้าง อาตมาภาพขอภัย"

พระภิกษุเชยหัวเราะก๊าก

"พูดให้มันถูกเรื่อง คุณกิมหงวน คำว่าเจริญพรและอาตมาภาพนั้น เป็นคำพูดของพระ คุณเป็นฆราวาส คุณต้องพูดผม-ขอรับ เรียกอาตมาว่าหลวงลุงและเรียกท่านโกบีโอว่าหลวงอาถึงจะถูก"

กิมหงวนถอนใจเฮือกใหญ่

"สาธุ ลูกช่างไม่ทราบครับ"

พระภิกษุเซยอ้าปากหาว

"แหม-มึงนี่โง่ฉิบหายเลย ลูกช่างเขาพูดกับเจ้าโวย เช่นเจ้าพ่อหลักเมือง หรือเจ้าพ่อเสือ"

พระภิกษุเจ้าคุณปัจจนิกฯ ยกคอกกระทุ้งหลวงลุงเซยเบาๆ

"หลวงพี่ประหยัดถ้อยคำไว้บ้าง เราเป็นพระ"

ทุกๆคนที่อยู่ในกุฏิอมยิ้มไปตามกัน ต่อจากนั้นบรรดาวงศาตมณาคณาภิเษกสนทนากับพระบวชใหม่ทั้งสอง ด้วยความเคารพนบอบ เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ปลานปล้มใจมากเมื่อได้เห็นพี่ชายร่วมสายโลหิตของท่านอยู่ในผ้า กาสาวพัสดุ

"หลวงพี่ไม่ต้องวิตกกังวลในเรื่องอื่นๆ หรือนะครับ" ท่านเจ้าคุณพูดยิ้มๆ "ผมกับคุณหญิงจะจัดการให้ เรียบร้อยทั้งสององค์ ตอนเช้ากับก่อนเพลจะให้เจ้าแหวนนำอาหารมาถวาย ส่วนข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ก็มีอยู่ครบแล้ว ขาดเหลืออะไรบอกไปทางบ้านนะครับ"

"เจริญพร" หลวงลุงรับคำ "อาตมาภาพไม่มีอะไรที่จะอนาทรร้อนใจแล้ว ที่ได้บวชสำเร็จเรียบร้อยก็นับว่า เป็นบุญคุณของเจ้าคุณ"

กิมหงวนหันมากระซิบกระซาบกับคุณหญิงวาดเบาๆ

"คุณอาครับ ให้ใครไปซื้อถ้วยเตี้ยหวัดหรือข้าวพัดมาถวายพระองค์ละห่อเถอะครับ ตั้งแต่แห่มาจากบ้าน ท่านยังไม่ได้กินอะไรเลย นี่ตั้งบ่าย ๓ โมงแล้วหิวแย"

คุณหญิงวาดกลืนน้ำลายเอือก เผลอตัวพูดออกมาดังๆ

"กินเข้าไปได้เรอะ จะได้อบัติ ท่านฉันได้แค่เที่ยงเท่านั้น"

นิกรถามคุณหญิงวาดทันที

"ไหนครับ ถ้วยเตี้ยหวัด แหม ขอสักห่อเถอะครับ ผมหิวเต็มพัดแล้ว"

คุณหญิงหันมาทำตาเขียวกับหลานชายของท่าน

"ไม่ต้องฟังอีไรค่าอิรมละ นั่งสัปหงกหงิกๆ แว่ถึงเรื่องกินก็ถามถึงทันที ถ้วยเตี้ยหวัดที่ไหนกันล่ะ พ่อหงวน เขาไม่รู้เรื่อง เขาจะให้ไปซื้อถ้วยเตี้ยหวัดมาถวายพระ"

"อ้อ ผมนึกว่าซื้อมาแล้ว ลิ่นเคราะห์ไปที่ นี่เรากลับบ้านกันได้หรือยังครับ ผมจะได้กลับไปนอน เมื่อคืนนี้ ไม่ได้หลับนอนเลย"

คุณหญิงว่า "แก ๔ คนกลับไปก่อนก็แล้วกัน"

นิกรหันมามีกับคณะพรรคของเขา มีการพยักเพียดกัน แล้วก็ลงมตเห็นพ้องกันว่าควรจะไปบ้านเสียดี ต่างคนต่างคลานเข้ามากราบพระภิกษุทั้งสอง

"ผมลาท่านสมิละครับ" อาเสียดีพูดยิ้มๆ

หลวงลุงเซยกลืนน้ำลายเอือก

"โธ่ เตี้ยหวัดออกไปนอกกุฏิเลย ท่านสมิละ พระผู้ร้ายโวย แล้วกันเขาจะทำใจให้สงบเอ็งมันคอยยั่ว โทสะซะเรื่อย"

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ชักฉีกเอ็ดตะโร ๔ สหาย

"ไปๆ แก ๔ คน กลับไปก่อน อ้ายพวกนี้ไม่รู้จักนรกเสียแล้ว พูดผิดๆ ถูกๆ ทำเป็นคนนอกศาสนาไปได้"

กิมหงวนหันมายกมือเชกบบาลนิกรตั้งโป๊ก

"นี่แน่ะ อ้ายบ้า ดันบอกเราได้ว่าพระบวชใหม่ให้เรียกท่านว่าสมิ อ้ายเราไม่รู้เรื่องดันพูดออกไป"

นิกรเอียงคออมยิ้ม ยกมือตีขากิมหงวนดังเพียะลอยหน้าลอยตาพูด

"แกอยากเชื่อฉันทำไมล่ะ ไป ไปไว้ย กลับกันเสียทีก็ดี" แล้วนิกรก็กราบลงแทบเท้าพระภิกษุเจ้าคุณปัจฉนิกฯ
อีกครั้งหนึ่ง "ผมลาหลวงพี่ละครับ"

พระภิกษุพระยาปัจฉนิกฯ อุดหัวเราะไม่ได้

"หลวงพี่จะ ไม่ใช่หลวงพี่ เรียกอาตมาเสียให้ถูก"

"แะะ แะะ ขอโทษนะครับ แล้วว่างๆ ผมจะเอารถมารับหลวงพี่ไปกินอาหารค่ำที่ชายทะเล"

๒ พระภิกษุมองดูหน้ากัน แต่ไม่มีใครพูดว่าอะไร ๔ สหายคลานถอยหลังออกไปจากกุฏิ ท่ามกลางเสียงหัวเราะคิกคักของใครต่อใคร

การอุปสมบทของพระภิกษุทั้งสองได้เป็นไปโดยเรียบร้อย ท่านโกปีโอบกับท่านโตกิโองคงจำพรรษาอยู่ที่วัดนี้เพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรมต่อไป และยึดมั่นอยู่ในสิกขาบทตามพระวินัย

จบบริบูรณ์